

**Budapesti Gazdasági Egyetem
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg**

Fóris Brigitta

**Pénzügy és számvitel felsőoktatási szakképzés/Vállalkozási
szakirány**

**Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágának
átfogó ismertetése**

2016.

Fóris Brigitta

*Pénzügy és számvitel felsőoktatási
szakképzés/Vállalkozási szakirány*

Szakmai gyakorlati beszámoló

2016.

BGE

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
ALKALMZOTT TUDOMÁNYOK EGYETEME

GAZDALKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Fóris Brigitta

Szak/szakirány: Pénzügy Számviteli szak/ Vállalkozási szakirány

Neptun kód: G6EOJN * A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2016

A szakdolgozat címe:

Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágának átfogó ismertetése

Belső (operatív) konzulens neve: Deákné Gál Anikó

Külső (szakmai) konzulens neve: Horváth Mária

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

Önkormányzat, finanszírozás, hitelfajták, számlavezetés, befektetések

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat az egyetem könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett -nem kizárólagos és időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2016. május 24.

Fóris Brigitta
.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2016 MÁJ 24.
.....

Budapesti Gazdasági Egyetem
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg
Könyvtár P.H.
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-42

[Handwritten Signature]
.....
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1.	Az OTP Bank Nyrt. története.....	1
2.	Pénzforgalom lebonyolítása, számviteli politika	1
2.1.	Fizetési módok	1
2.2.	Bizonylatok	3
2.3.	Számviteli politika	3
3.	OTP Bank eszköz oldalának bemutatása	4
4.	OTP Bank forrás oldalának bemutatása	6
5.	Felhasznált források	7
	Gyakorlati napló	8

1. Az OTP Bank Nyrt. története

1949. március 1-jén jött létre az Országos Takarékpénztár Nemzeti Vállalat, az OTP jogelődje, amely indulásakor 30 budapesti és 65 vidéki fiókkal rendelkezett. Kezdetben lakossági betétgyűjtéssel és hitelek kezelésével foglalkozott, ám ez az idők során folyamatosan bővült, jogosulttá vált vállalati hitel- és betétszámlák kezelésére, banki szolgáltatások és kereskedelmi hitelek nyújtására. Az OTP Bank Nyrt. alapvetően lakossági szolgáltatásokra koncentráló bank, amely a közép-kelet európai régió 9 országában van jelen. A bank stratégiája 3 erős pilléren alapszik. Célja, egy stabil, biztonságos üzleti modell megőrzése, amely teljesítménye az európai élvonalhoz hasonlítva is kiemelkedő legyen, mindezek mellett pedig lényeges szempont a magas jövedelmezőség elérése. Az OTP Bank fontos feladatának tekinti, hogy lakossági, vállalkozói és önkormányzati ügyfeleknek teljes körű és kiemelkedő színvonalú pénzügyi szolgáltatásokkal álljon rendelkezésére. A bank kiemelkedő figyelmet fordít arra, hogy szerepet vállaljon a társadalom egészének érdekeit szolgáló programok megvalósításában. Szponzorálja és támogatja az önkéntes segítségnyújtást és partnerként áll a nemes célokat vállaló civilek mellé, ráirányítva a figyelmet a társadalmi problémákra. Ezeken kívül támogatja a művészetet és a kultúrát is, célja az ingyenes minőségi kikapcsolódás lehetőségének megteremtése. A sport sem áll távol a banktól, számos rangos hazai és nemzetközi eseményt, tömegsport-rendezvényt dotál.

2. Pénzforgalom lebonyolítása, számviteli politika

2.1. Fizetési módok

Az OTP Bank a jogszabályoknak megfelelően biztosítja a bankszámlák közötti, illetve az ahhoz kötődő fizetési módok alkalmazását.

I. Bankszámlák közötti fizetési módok:

1. Átutalás:

- a) Egyszeri átutalás: meghatározott összeg utalása a kedvezményezett bankszámlájára fizetési megbízással
- b) Terhelési nap feltüntetésével megadott egyszeri átutalás: terhelési nap megjelölésével adott forint átutalás, amelyet megállapodás alapján teljesítenek

- c) Rendszeres átutalás: az ügyfél által meghatározott feltételek szerint nyújtja a bank
- d) Csoportos átutalás: az átutalási megbízásokat kötegelve, csoportos formában is be lehet nyújtani
- e) Hatósági átutalás és az átutalási végzés: bírósági valamint közigazgatás végrehajtási és az adó végrehajtási eljárásban segít

2. Beszedés:

- a) Felhatalmazó levélen alapuló beszedés: a fizető fél engedélyezi a kedvezményezett számára beszedési megbízás benyújtását
- b) váltóbeszedés, csekkbeszedés: csak abban az esetben fogadhatóak el, ha a fizetési megbízáshoz csatolt váltó eredeti példánya szabályosan ki van töltve.
- c) Csoportos beszedés: a kedvezményezett a különböző fizetési felek fizetési számlái terhére beszedési megbízásokat kötegelve, csoportos formában is kérheti.
- d) Határidős beszedés: a beszedési megbízás pontos kitöltése és aláírása esetén érvényes
- e) Okmányos beszedés: nem lakossági ügyfelek számára érhető el

3. A fizető fél által kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés: a betéti- illetve hitelkártyával végzett fizetéseket segíti

4. Okmányos meghitelezés (akkreditív): belföldi viszonylatban forint akkreditív nyitási megbízást vállal mind a lakossági ügyfelek, a vállalkozó üzletágba tartozó, valamint a közszolgálati ügyfelek és önkormányzatok részére.

II. Bankszámlához kötődő készpénzfizetési módok, különösen:

- 1. Készpénzfizetésre szóló csekk kibocsátása és beváltása: csekkszerződéssel bocsátható ki, amelyet a csekkel feltüntetett bankszámlán lévő fedezet erejéig váltja be.
- 2. Készpénzbefizetés bankszámlára: befizetési lappal, készpénz-átutalási megbízással vagy bemondással, a pénztárbizonylat aláírásával biztosítja. Ez történhet bankfiókban, postahelynél, bankjegykiadó automatánál, POS terminál használatával
- 3. Készpénz kifizetés bankszámláról: készpénzfelvételi utalvánnyal, vagy készpénzfelvételi lappal történhet. Ez előfordulhat bankfiókban

postahelynél, postai úton kifizetési utalvánnyal, bankjegykiadó automatánál és POS terminál használatával

2.2. Bizonylatok

A bank a gazdálkodása során bekövetkezett változásokról bizonylatokat készít, amelybe olyan belső és külső okmány, kimutatás, ügyirat tartozik, amely a gazdasági események megtörténtét igazolja.

A bizonylatok lehetnek:

I. Kitöltési helyük szerint:

1. Külső bizonylatok: más természetes és jogi személyek állítják ki
2. Belső bizonylatok: a bank állítja ki

II. Kitöltési módjuk szerint:

1. Alapbizonylat: a gazdasági eseményeket elsődlegesen rögzítik
2. Feldolgozott bizonylat: alapbizonylatból készített különböző főkönyvi feladások

2.3. Számviteli politika

A számviteli politika egy olyan rendszer, ami rögzíti az értékelési módszereket és eljárásokat, amelyeket a bank a pénzügyi jelentésekkor elkészít. A számviteli politika alapja a számvitelről szóló 2000.évi C. törvény.

Az OTP Bank számviteli politikáját akkor lehet megváltoztatni, ha ezt törvény vagy erre vonatkozó jogszabály követeli meg, illetve, hogy ha emiatt az éves beszámolóban a gazdasági események megfelelőbb bemutatását eredményezi.

A bank éves beszámolót köteles készíteni, amelyet a Számviteli Törvény szabályoz. A hitelintézetnek könyvvizetési kötelezettségei vannak, kettős könyvvitelt vezet, és éves beszámolót készít. Az éves beszámoló I. típusú (független tagolási) eredmény kimutatást, valamint az 'A' változatú cash – flow kimutatás. Részei az éves beszámolónak a mérleg, az eredmény kimutatás és a kiegészítő melléklet. Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést kell készíteni. A bank gazdasági tevékenysége során előforduló, vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható eseményekről folyamatos nyilvántartást vezet.

3. OTP Bank eszköz oldalának bemutatása

A bankmérleg abban nyújt segítséget, hogy egy adott időpontban az eszközök (vagyon fajták) és források (finanszírozási mód) alakulását mutatja be. Az OTP Bank konszolidált éves beszámolót készít. Konzolidált éves beszámolót kell készíteni a saját beszámoló mellett annak a vállalkozásnak, aki több egymáshoz kapcsolódó vállalkozások esetén anyavállalatnak minősül.

A bankmérleg felépítése:

Eszközök	Források
1. Pénzeszközök	1.Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek
2. Állampapírok	2.Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek
3. Hitelintézetekkel szembeni követelések	3.Kibocsátott értékpapírok miatt fennálló kötelezettségek
4. Ügyfelekkel szembeni követelések	4.Egyéb kötelezettségek
5. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	5.Passzív időbeli elhatárolások
6. Részvények és más változó hozamú értékpapírok	6.Céltartalék
7. Részvények,részesedések befektetési célra	7.Hátrasorolt kötelezettség
8. Részvények, részesedések kapcsolt vállalkozásban	8.Jegyzett tőke
9. Immateriális javak	9.Jegyzett, de még be nem fizetett tőke
10. Tárgyi eszközök	10.Tőketartalék
11. Saját részvények	11.Általános tartalék
12. Egyéb eszközök	12.Eredménytartalék
13. Aktív időbeli elhatárolások	13.Lekötött tartalék
	14.Értékelési tartalék
	15.Mérleg szerinti eredmény

Forrás: saját szerkesztés Banküzemtan 1998

OTP BANK NYRT.
2015. DECEMBER 31-I KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZET KIMUTATÁSA
(millió forintban)

	<i>Jegyzet</i>	2015	2014
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Nemzeti Bankokkal	4.	1.878.960	2.307.632
Bankközi kihelyezések, követelések a kihelyezési veszteségekre elszámolt értékvesztés levonása után	5.	300.568	281.006
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	6.	253.782	289.275
Értékesíthető értékpapírok	7.	1.305.486	839.152
Hitelek, a hitelezési veszteségekre elszámolt értékvesztés levonása után	8.	5.409.967	5.864.241
Részvények és részesedések	9.	10.028	23.381
Lejáratig tartandó értékpapírok	10.	926.677	709.369
Tárgyi eszközök	11.	193.661	206.440
Immateriális javak	11.	155.809	158.721
Egyéb eszközök	12.	<u>283.910</u>	<u>291.835</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		<u>10.718.848</u>	<u>10.971.052</u>
Bankokkal, Magyar Állammal, Nemzeti Bankokkal és egyéb bankokkal szembeni kötelezettségek	13.	533.310	708.274
Ügyfelek betétei	14.	7.984.579	7.673.478
Kibocsátott értékpapírok	15.	239.376	267.084
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	16.	101.561	183.994
Egyéb kötelezettségek	17.	391.579	592.088
Alárendelt kölcsöntőke	18.	<u>234.784</u>	<u>281.968</u>
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN		<u>9.485.189</u>	<u>9.706.886</u>
Jegyzett tőke	19.	28.000	28.000
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		1.261.029	1.288.757
Visszavásárolt saját részvény	21.	-58.021	-55.940
Nem ellenőrzött részesedések	22.	<u>2.651</u>	<u>3.349</u>
SAJÁT TŐKE		<u>1.233.659</u>	<u>1.264.166</u>
KÖTELEZETTSÉGEK ÉS SAJÁT TŐKE ÖSSZESEN		<u>10.718.848</u>	<u>10.971.052</u>

Forrás: https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/160415_IFRS_konsz_071.pdf

A banki mérlegséma nem a megszokott, iskolákban tanított mérleggel egyezik meg. Talán a legfontosabb és legszembetűnőbb különbség az, hogy az eszközoldalon nem szerepelnek a forgóeszközöket és befektetett eszközöket összegző sorok, forrás oldalon pedig nincsenek rövid lejáratú kötelezettségek, hosszú lejáratú kötelezettségek és a saját

tőke rovat is hiányzik. Ezek az adatok a mérlegbe csupán egyfajta tájékoztatásként jelennek meg.

Az OTP Bank a 2015-ben elért adatai alapján a mérlegben szereplő összes eszköze 10 718 814 millió Ft volt, amely 2%-kal alacsonyabb a 2014. évben elért 10 971 052 millió Ft-nál. Az eszközök oldalán az első mérlegsor a pénztárak, betétszámlák, elszámolások a nemzeti bankokkal, jelentős változással mintegy 19% - kal csökkent a 2014 évhez képest. A legnagyobb pozitív változás az értékesíthető értékpapíroknál történt. Ebben a sorban a 2015 évi 1 305 486 milliárd összeg mintegy 56%-os növekedést eredményezett a 2014 évi 839 152 milliárd forinthez képest. A legnagyobb negatív változás a részvények, részesedéseknél volt, ez 57%-kal csökkent 2014. évhez képest. Az eszköz oldalán a többi sor esetében az eltérések viszonylag elenyészőek, bár én kiemelnél még a lejáratig tartandó értékpapírokat, ami 2014 évhez képest 31%-kal növekedett. A bank által alkalmazott konszolidált éves beszámolóban megfigyelhető, hogy az immateriális javak és a tárgyi eszközök hátrébb kerültek elhelyezésre, míg az éves beszámolóban ezek a sorok a mérleg elején vannak. Ennek oka, hogy a bank igyekszik a bevételeket és kiadásokat szemléltetni elsőként, hiszen ezek a jelentések leginkább a befektetőknek készülnek.

4. OTP Bank forrás oldalának bemutatása

A 2015. évi összes forrás értéke 2015-ben 10 718 848 millió Ft volt, ami megegyezik az összes eszközzel, hiszen a banki mérlegnél is él a mérlegegyezőség elve. Megfigyelhető, hogy a 2015. évben szinte minden téfelsor negatív irányba mozdult el 2014.évhez képest. Egyedül képez kivételt az ügyfelek betétei, ami pozitív irányba 4%-kal pontosan 311 101 millió Ft-tal emelkedett. A legnagyobb változást az eredménnyel szemben való értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek jelentették, amely 2014. évhez képest 45%-os csökkenést vont maga után. Ezt követi 44%-os csökkenéssel az egyéb kötelezettségek. Mint már említettem a banki mérlegben a források is máshogy alakulnak, a saját tőkét nem tartalmazzák a sorok, ellenben külön a mérleg aljába összesítő adatként fel szokták tüntetni. Ez 2014-ben 1 264 166 millió Ft-ot jelentett, ami 2%-kal meghaladja a 2015-ös 1 233 659 millió Ft-ot. A saját tőke aránya viszonylag alacsonynak mondható a bank esetében, de lényeges szempontnak tekinthető az, hogy az intézmény pénzügyi tevékenységet folytat, vagyis hitelezésből adódik a forrásainak nagy része.

5. Felhasznált források

1. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/Tortenet>
2. https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/USZ_Penzforgalmi_szolgaltatasok_2015_0907.pdf
3. https://www.otpbank.hu/OTP_JZB/file/OJB_Szamviteli_politika.pdf
4. https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/160303_OTP_20154Q_h_final.pdf
5. <http://docplayer.hu/327410-Bankmerleg-jellegzetessegei.html>

Gyakorlati napló

Időintervallum (hónap, nap)	Elvégzett feladatok
1. hét (február 8-12)	<ul style="list-style-type: none"> • közgyűteményi és közművelődési GESZ javítás • postafiók bérletek kitöltése • felhatalmazó levelek ellenőrzése • mérlegek, eredménykimutatások rögzítése
2. hét (február 15-19)	<ul style="list-style-type: none"> • bankszámla feletti rendelkezés mód összerakása • átutalási megbízás • önkormányzati listák vezetése
3. hét (február 22-26)	<ul style="list-style-type: none"> • bankszámlaszerződés módosítások összerakása • társulat részére kimutatás készítés • Ügyfél azonosító adatlap kitöltés • bankszámla feletti rendelkezés mód összerakása
4. hét (február 29-március 05)	<ul style="list-style-type: none"> • szennyvíz érdekeltségi hozzájárulás ÚJ LTP kimutatás • bankszámla feletti rendelkezési jog összerakása • bankszámla megszüntetésének gyakorlata
5. hét (március 07 – 11)	<ul style="list-style-type: none"> • bankszámla feletti rendelkezési jog összerakása • központi számlaváltozás levelezés iktatás • önkormányzati ügyfelek iratainak irattározása
6. hét (március 16-18)	<ul style="list-style-type: none"> • iktatások rendbetétele • bankszámla feletti rendelkezési mód összerakása
7. hét (március 21-25)	<ul style="list-style-type: none"> • önkormányzatok levelezésének, törzskönyvének, bankszámla feletti rendelkezési módjának és felhatalmazó levelének összerakása • iktatások rendbetétele

8. hét (március 28 – április 01)	<ul style="list-style-type: none"> • iktatások rendbetétele • irattárba hitelek selejtezése • selejtezett jegyzetek rögzítése • kötegfeladások hónapok szerinti rendezése
9. hét (április 04- 08)	<ul style="list-style-type: none"> • felhatalmazó levelek keltezése • kötegfeladások hónapok szerinti rendezése
10. hét (április 11-15)	<ul style="list-style-type: none"> • önkormányzatok iratainak dossziékba tétele • ügyfél azonosító adatlap kitöltés
11. hét (április 18 – 22)	<ul style="list-style-type: none"> • önkormányzatok iratainak dossziékba tétele • megszűnt ügyfelek iratanyagának rendezése
12. hét (április 25 – 29)	<ul style="list-style-type: none"> • felhatalmazó levelek ABC sorrendbe tétele • folyószámlahitel szerződések, kölcsönszerződések, kezességvállalás megállapodások szkennelése
13. hét (május 02 – 06)	<ul style="list-style-type: none"> • ügyfél azonosító adatlapok kitöltése • önkormányzati anyagok irattárba való elhelyezése
14. hét (május 09 – 13)	<ul style="list-style-type: none"> • iktatott anyagok lefűzése • üzleti kártya dokumentációinak rendezése

Fóris Brigitta

Pénzügy és számviteli felsőoktatási szakképzés/

Vállalkozási szakirány

Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágának

átfogó ismertetése

2016.

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	1
2.	Cég bemutatása	2
2.1	Az OTP Bank Nyrt. története.....	2
2.2	Az OTP Bank önkormányzati üzletága.....	5
3.	Finanszírozás.....	6
3.1	Saját forrású forinthitel	8
3.3	Devizahitel	10
3.4	Garancia	11
4.	Számlavezetés	13
4.1	Forint számla és deviza számla	18
4.2	Elektronikus számlakivonat	19
4.3	Üzleti kártyák.....	20
5.	Befektetések.....	23
5.1	Betételhelyezés.....	24
5.2	Értékpapír ügyletek.....	26
6.	Egyéb szolgáltatások.....	28
7.	Mellékletek, felhasznált források.....	30

1. Bevezetés

„A bankok pénzteremtő eljárása oly mérhetetlenül egyszerű, hogy az elme képtelen felfogni.”

„John Kenneth Galbraith, közgazdász

Szakedolgozatom címeként Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágának átfogó ismertetését választottam.

A felsőoktatási szakképzésben folytatott tanulmányaim utolsó szakaszához érkeztem, amikor is szakmai gyakorlaton kell helyt állnom. Mindenképpen egy olyan helyen szerettem volna eltölteni ezt az időt, hol a már megszerzett elméletet a gyakorlatban is tudom alkalmazni, képezni tudom magam, és új dolgokat tanulhatok. Nem csak azért, mert ez az elvárás, hanem azért is, mert úgy érzem hasznos dolog betekinteni egy cég egy vállalkozás vagy egy nonprofit szervezet légkörébe.

A választásom a gyakorlati hellyel kapcsolatban hosszas tanakodás, szülői és baráti tanácsok során az OTP Bank Nyrt.-re esett. Sikeresen fel is vette dolgozni erre a 14 hétre, ami kellemes meglepetésként ért. A napok elteltével tudomásomra jutott, hogy a zalaegerszegi fiók önkormányzati részlegén fogok dolgozni. Egyre izgatottabban vártam az első nap kezdetét, ám szöveget ütött a fejemben egy kérdés: Milyen kapcsolatban áll egy bank az önkormányzatokkal? Milyen termékeket, szolgáltatásokat biztosítanak az ügyfelek számára? Kérdezgettem akitől csak tudtam, de csak néhány szavas válaszokat kaptam: bankszámla, hitel, iroda, telefonálások és még sorolhatnám. Konkrét dolgot senki nem tudott mondani. Ezért is gondoltam, jó ötlet lenne készíteni egy ismertetőt: Mi zajlik az OTP Bank Nyrt. zalaegerszegi fiókjának önkormányzati részlegén.

Szakedolgozatomat a bankban megszerzett tapasztalataimra alapoznám. 14 hét munka várt rám, és kisebb teherként a szakedolgozat megírása is az én feladatomból volt. Ez alatt az időszak alatt igyekeztem megfigyelni mindent, hogy mindez a segítségemre legyen.

Az önkormányzatok kezdetben csak az OTP Banknál vezethették számláikat, később lehetővé vált a szabad bankválasztás. Így megkezdődött az önkormányzatok megszerzéséért folytatott verseny a bankok között.

Szakedolgozatom első részében magát az OTP Bankot mutatnám be. Magyarországon makrogazdasági szempontból a 2015-ös év volt a legeredményesebb a 2008-as

pénzügyi válság kitörése óta. Az OTP Bankcsoport számviteli adózott eredménye 2015-ben 63,2 milliárd forint volt szemben a 2014. évi 102,3 milliárd forintos veszteséggel.

Ezután az OTP Bank önkormányzati finanszírozásáról lenne szó. Itt legfőképpen a hitelek a hangsúlyosabbak, amelyek esetében bemutatom az adósságonkonsolidáció menetét, az önkormányzati hiteltípusokat és azok alakulását.

A finanszírozást a számlavezetés fejezet váltja fel. Ebben a részben szó esik arról, hogy milyen sajátosságokat kell figyelembe venni számlavezetésnél, illetve milyen jogszabályi változások hatnak ki számlanyitásra és számlamegszűntetésre.

A harmadik fő témában a befektetéseket taglalnám azon belül is a betételhelyezésekről és az értékpapír ügyletekről írnék.

A bank 2015. év végi önkormányzati területet érintő mérleg adatait figyelve a következő megállapításokra jutottam:

- Az OTP-ben elhelyezett ügyfél betétek és kötvények összege 4 559,7 milliárd Ft volt, amelyből az önkormányzati betétállomány 362,5 milliárd Ft-ot tesz ki. Ez 5%-kal magasabb a 2014. év végi állománynál.
- Az OTP által kihelyezett hitelállomány 2 145,5 milliárd Ft, amelyből az önkormányzati hitelek részaránya – az adósságonkonsolidáció következtében - mindössze 1% (21,1 milliárd Ft.) Ez az összeg a 2015-ben végrehajtott előtörlesztések révén már nem tartalmazza a Magyar Állammal szembeni közvetlen kitétséget. Ezáltal az önkormányzati hitelállomány 58%-kal esett vissza a 2014. év végihez viszonyítva.

2. Cég bemutatása

2.1 Az OTP Bank Nyrt. története

Az OTP Bank Nyrt. Magyarország legnagyobb kereskedelmi bankja, amely napjainkban közel 13 millió ügyfél pénzügyi igényeire ad magas színvonalon megoldást, a legmodernebb elektronikus csatornákon, valamint ügynökökön keresztül, a fiókok száma pedig megközelíti az 1400-at.

Az OTP Bank a MasterCard 2014-es díjkiosztóján három kategóriában is az első helyen végzett:

- Az év leginnovatívabb bankja;
- Az év lakossági megtakarítási terméke;
- A pénzügyi kultúra fejlesztése terén legaktívabb bank

A Global Finance Magazin az OTP Bankot megválasztotta 2013-ban a legjobban feltörekvő banknak a közép-kelet európai régióból, valamint 2014-ben és 2015-ben Magyarország legjobb bankjának választotta. A Financial Times laphoz tartozó The Banker magazinnál 2014 és 2015-ben elnyerte Magyarország legjobb privátbankja címet.

Az OTP alaptőkéje 28 000 001 000 forint, amely 280 000 010 darab, egyenként 100 forint névértékű tőzsrészesvényre oszlik. ¹

A mai OTP Bank jogelődje az Országos Takarékpénztár Nemzeti Vállalat, amely hitelek kezelésével és lakossági betétgyűjtéssel foglalkozott 1949.március 1-jén jött létre. Az első logó 1953 és 1954 között:

1. kép: forrás: OTP Bank honlap

A Takarékpénztár részvénytársasággá megalakulása 1990-ban történt és elnevezése Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. lett. Leválasztották a hitelintézet által végzett nem banki tevékenységet, számos leányvállalat jött létre.

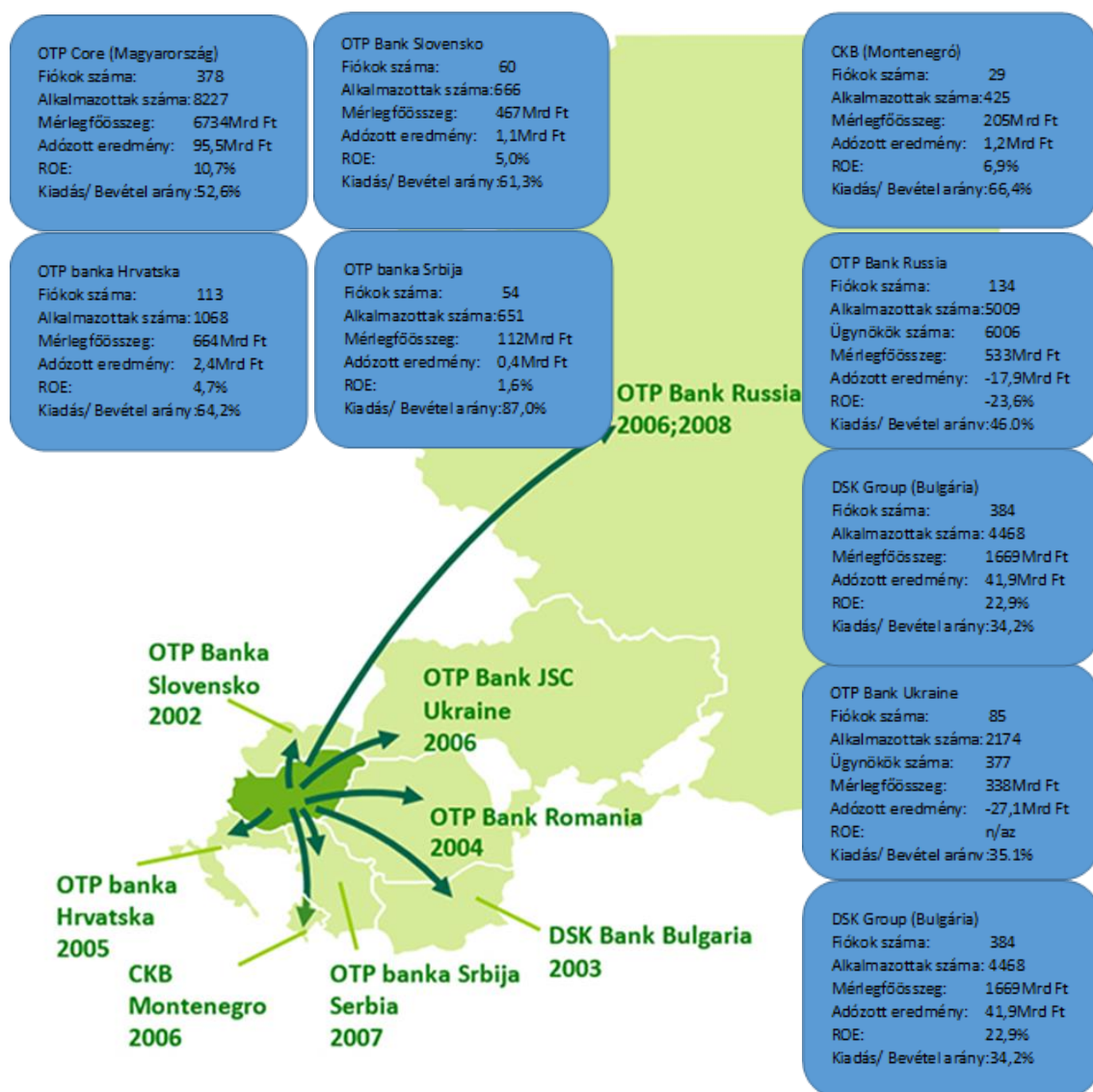
Főbb belföldi leányvállalatok:

Név	Tevékenység
Merkantil Csoport	Gépjármű és eszközfinanszírozás
OTP Alapkezelő	Befektetési alapok létrehozása, kezelése
OTP Lakástakarék	Lakás célú megtakarítások, kölcsönök
OTP Pénztárszolgáltató ZRT.	Nyugdíj-és egészségpénztári adminisztráció, könyvelés, tagszervezése, Cafeteria szolgáltatások
OTP Önkéntes Nyugdíjpénztár	Országos, nyitott önkéntes nyugdíjpénztár
OTP Egészségpénztár	Önkéntes egészségpénztár
OTP Travel	Utazásszervezési, értékesítés
OTP Életjáradék	Ingatlanfedezetű életjáradék
OTP Lakáslízing	Használt lakások finanszírozása
OTP Ingatlan	Lakásépítés és értékesítés, ingatlanos szolgáltatások
OTP Ingatlan Alapkezelő	Az Ingatlanbefektetési Alap portfolióját menedzseli
OTP Hungaro-Projekt	Uniós támogatások felhasználáshoz projektkészítési, menedzselési szolgáltatásokat nyújt
Factoring Követeléskezelő	Lejárt követelések megvásárlása
OTP Factoring Vagyonkezelő	Az OTP Factoringtól hitelek fedezeteként átvett ingatlanok kezelése és értékesítése

¹ Forrás: OTP Bank tulajdonosi struktúra https://www.otpbank.hu/portal/hu/IR_Tulajdonosi_struktura

A kilencvenes évek közepén változások zajlottak a hitelintézetben. Legfőképpen tevékenységi körei bővültek. Kezdetben ingatlanügyek finanszírozására kapott engedélyt, majd sportfogadási játékok lebonyolítására, számlavezetésre, valutaváltásra. A számítástechnika fejlődésével nőtt a versenyképesség, ugyanis az értékesítési csatornák egy új módszerét építették ki, amely a bank hatékony működését segítette.

Az OTP terjeszkedni kezdett elsősorban a közép-és kelet európai országokban, amely hozzájárult a rendkívül kiemelkedő teljesítményéhez. Először Szlovákiában történt bankvásárlás 2002-ben, majd Bulgáriában 2003-ban, Romániában 2004-ben, Horvátországban 2005-ben, Szerbiában, Ukrajnában, Oroszországban és Montenegróban 2006-ban jelent meg.²

² Forrás: Az OTP Csoport története <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/Tortenet>

2.2 Az OTP Bank önkormányzati üzletága

Az önkormányzatok szabad bankválasztására 1992-ben került sor. Addig központilag meg volt határozva, hogy az önkormányzatok banki igényeire az OTP Bank áll rendelkezésre. Az OTP Bank Nyrt. komoly hangsúlyt fektet az önkormányzatok pénzügyi igényeinek teljes körű biztosítására. A bank olyan termékkálát fejlesztett ki, amely az önkormányzatok pénzügyi elvárásait teljes mértékben kielégíti, és amely segítséget nyújt abban, hogy az önkormányzatokat gyorsan és hatékonyan szolgálják ki, a számlavezetéstől kezdve egészen a beruházások finanszírozásáig.

Az önkormányzatok és a bank közötti együttműködést felkészült, képzett, és tapasztalt munkatársak szakértelme, a kiterjedt fiókhálózat és fejlett technikai háttér együttesen biztosítja. A szervezet szintjein magasan képzett, önkormányzati gazdálkodási gyakorlattal, költségvetési tapasztalatokkal rendelkező szakértő munkatársak és vezetők nyújtják az üzletági szolgáltatásokat. Az ügyfelek bizalmát, elégedettségét mi sem bizonyítja igazán, mint az, hogy az önkormányzatok döntő többsége meghatározatlan és bizonytalan piaci viszonyok között is évről-évre az OTP Bankot választják. Bizalmi kérdés az is, hogy az elmúlt évek statisztikai adataiból kiderült, jelenleg Zala megyében az önkormányzatok mintegy 70%-a az OTP Bank Nyrt.-nél vezeti a pénzforgalmi számláját, ami rendkívüli elismerést érdemel egy bank számára.

Az OTP Bank rendelkezik a bankrendszerben a legnagyobb, az egész országra kiterjedő 447 fiókból álló hálózattal. Önkormányzati számlavezetéssel, betét és hitel ügyintézéssel jelenleg 237 településen lévő fiók foglalkozik.

Zala megyében önkormányzati számlavezetéssel 6 OTP fiók nyújt lehetőséget, melyek a következő településeken találhatóak: Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Keszthely, Lenti, Letenye, Zalaszentgrót.

Az önkormányzati ügyfelek számára számos tevékenységeket végez: számlát vezet, betétet gyűjt, hitelezést-finanszírozást végez, piaci kockázatkezelése (Treasury) szolgáltatásokat biztosít, értékpapír befektetési lehetőségeket kínál.

A bank folyamatosan fejleszti termékeit és szolgáltatásait, igyekszik a technikai fejlődéssel és az egyre inkább rohanó világgal egy kényelmesebb és időtakarékosabb ügyintézést biztosítani, hiszen manapság ez már elengedhetetlen. Ilyen például az ügyfélterminál-szolgáltatás továbbfejlesztése érdekében létrehozott bővített funkciókkal rendelkező OTP Electra Terminál, amely tulajdonságai közé tartozik például az is, hogy csoportos fizetéseket is biztosít az ügyfelek számára, illetve választható nyelvi

modulokkal is rendelkezik. Az önkormányzati üzletág dolgozói nem csak az önkormányzatokkal foglalkoznak, hanem az önkormányzati alkalmazottak lakossági banki igényeinek kiszolgáltatásában is közre működnek.

A számítástechnika fejlődésével párhuzamosan a bank is tartja az ütemet, hiszen a fejlődés lehetővé tette az értékesítési csatornák bővítését: az ország legkiterjedtebb bankfiókhálózata, a több mint 2000 bankjegy automata, valamint a telefonos és internetes csatornák is az ügyfelek rendelkezésére állnak.

3. Finanszírozás

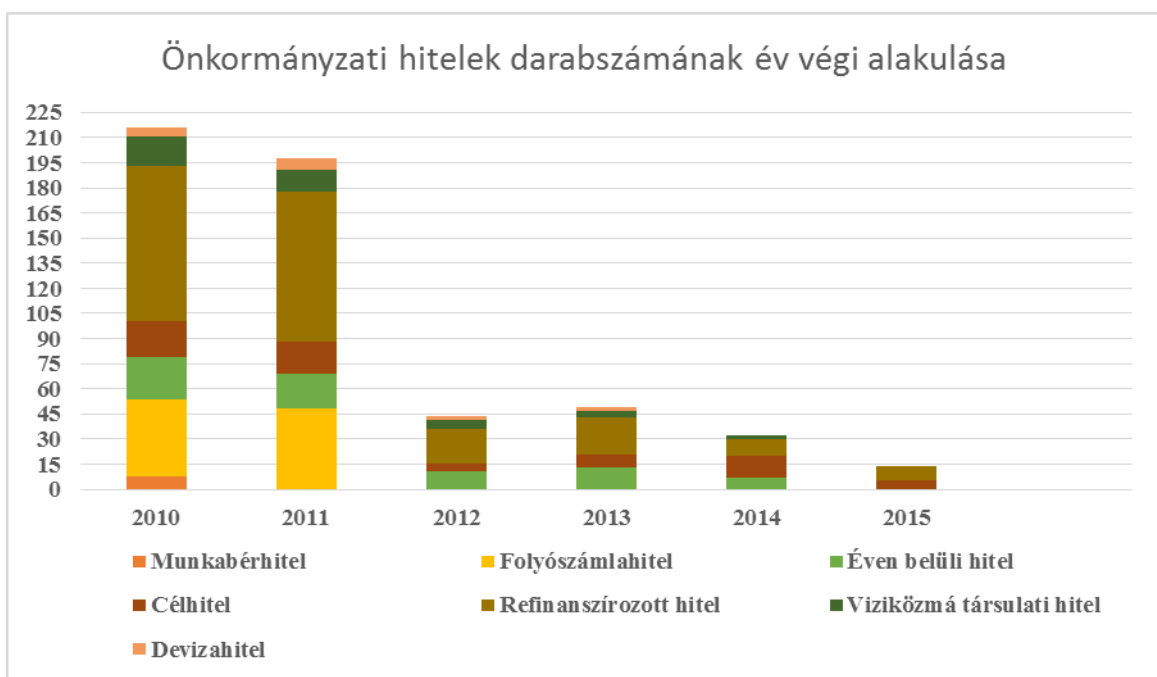
Az önkormányzatok meglehetősen sok projektet terveznek és valósítanak meg. A projektek tervezésével felmerülhet az a kérdés, hogy az önkormányzat saját forrása biztosítja-e azt, hogy ezek meg is valósuljanak. Amennyiben a költségvetési bevételeiből nem áll rendelkezésre elegendő saját forrás, akkor a hiányzó összeget külső forrásból (elsősorban banki hitel) kell megteremtenie. Banki hitel esetén az önkormányzatok elsősorban a számlát vezető bankjukhoz fordulnak, amely információval rendelkezik ügyfeléről. Természetesen ez az önkormányzatoknak nem kötelező, csak célszerű. Előfordulhat olyan eset, amikor a számlavezető bank nem megfelelő konstrukciót ajánl, vagy nem felel meg az önkormányzat által elvárt igényeknek, ilyenkor más bankokkal is érdemes felvenni a kapcsolatot és érdeklődni finanszírozási lehetőségek után.³

Az önkormányzatok eladósodásához jelentős mértékben hozzájárult a finanszírozási rendszer változása. A saját bevételek alacsony arányából adódóan a fejlesztéseket alapvetően hitelek igénybevételével tudták megoldani. 2010-ben az önkormányzati szektor a csőd szélén állt, ezért a rendszer átalakítása elkerülhetetlenné vált. A kormány először a megyei önkormányzatokat szabadította meg 2011-ben 190 milliárd forint adósságvállalással. Ezt követte 2012-ben az ötezer fő alatti települések teljes adósságának kiegyenlítése, ami 74 milliárd forintot jelentett. 2013 első negyedében az ötezer főnél nagyobb települések tartozásának 40-70 százalékát, 612 milliárd forintot vállalt át az állam. A települési önkormányzatok konszolidálásnak utolsó fázisára 2014 tavaszán került sor, amikor az ötezer főnél nagyobb helyhatóságok megmaradt adósságállományát is átvállalta az állam 456 milliárd összegben. Az

³ Forrás: Projektek banki finanszírozása, a bankválasztás szempontja
<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Qs5g9CUii5wJ:https://www.palyazat.gov.hu/download.php%3FobjectId%3D3018+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>

adósságkonszolidáció országosan a 3173 önkormányzattól 2106 települést, megyei önkormányzatot és társulást érintett. ⁴ A Zala megyei 259 önkormányzat közül 81 település 136 hitelének kifizetését vállalta át az állam.

A konszolidációval párhuzamosan szigorodtak az önkormányzati adósságfelvétel szabályai, így 2012.január 1-jén lépett hatályba a gazdasági stabilitásról szóló törvény Magyarországon, amely kimondta, hogy az önkormányzatok kormányengedéllyel vehetnek fel hitelt. Ezzel párhuzamosan feladat köreit is csökkentették az önkormányzatoknak, ilyen például hogy állami fenntartásba kerültek az oktatási intézmények. ⁵

1. diagram saját szerkesztés

Az OTP Banknál Zala megyében hitellel rendelkező önkormányzatok vizsgálata során az alábbi következtetéseket vontam le, amelyek számszerű adatait a fent látható diagram is szemléltet:

A konszolidáció előtti évek 200 körüli darabszáma drasztikusan több mint 80%-kal csökkent 2014. év végére. A legnagyobb változás 2012-ben következett be, amely alapvetően a konszolidációnak köszönhető, de nagyban befolyásolta a stabilitási törvény azon szigorítása, mely szerint a működést finanszírozó likvid hiteleknek év végén nem

⁴ Forrás: Új korszakot hoz 2014 az önkormányzatoknál <http://mno.hu/belfold/uj-korszakot-hoz-2014-az-onkormanyzatoknal-1200635>

⁵ Forrás: 2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról <http://mno.hu/belfold/uj-korszakot-hoz-2014-az-onkormanyzatoknal-1200635>

lehet állománya. Ez utóbbiból adódott, hogy a folyószámlahitelek darabszáma a 2011. év végi 48 darabról 2012. december 31-re lenullázódott. Az állam által visszafizetett éven túli hitelek újratermelődését az egyes hitelekhez szükséges kormány engedély megléte akadályozta. Egyedül a víziközmű társulati hitel konstrukcióra volt jellemző a szerződés szerinti amortizáció. Itt a 2015. év végi nullás állománynak az az oka, hogy támogatás hiányában az önkormányzatoknak nem volt lehetősége az általában víziközmű hitellel is finanszírozott szennyvízberuházások megvalósítására. A 2015. év végi rendkívül alacsony hitel darabszáma abból adódik, hogy a utófinanszírozott támogatások megelőlegezésére – a kormány engedélykérés elkerülése érdekében – naptári éven belüli hitelt igényelnek az önkormányzatok.

3.1 Saját forrású forint hitel ⁶

Az OTP Bank az alábbi hitel konstrukciókat kínálja az önkormányzatok részére:

- Folyószámlahitel: olyan pénzforgalmi szolgáltatás, amely átmenetileg fellépő pénzhiány fedezésére szolgál. Ez azt jelenti, hogy a bank jóváhagyja azt, hogy a számlán lévő egyenleg negatív irányba menjen, vagyis meghatározott hitelkeret áll rendelkezésre. Maximum 1 éves futamidőre nyújtható likvid hitel. A folyószámla hitelkeret engedélyezésére hitelbírálat alapján kerül sor. Az engedélyezett hitelkeret összegét negatív limitként kell beállítani a pénzforgalmi számlán tehát külön hitelszámlát nem kell vezetni. Ha az önkormányzatnak fennálló folyószámlahitel tartozása van, és az elszámolási számlán jóváírt összeg meghaladja a teljesítendő pénzforgalmi megbízások összegét, úgy automatikusan törlesztésre kerül a folyószámlahitel, azaz csökken az igénybe vett hitel összege.
- Rövid lejáratú hitel: amennyiben az önkormányzatnak átmeneti fizetési nehézségei vannak, és az átmeneti forráshiány 12 hónapon belül rendeződik, úgy rövid lejáratú hitellel pótolható az átmeneti forráshiány. Célja a bevételek és kiadások átmeneti ingadozásából adódó forráshiány pótlása, meghatározott gazdasági eseményhez kapcsolódó pénzszükséglet kielégítése. A hitelt a folyósítástól számított 1 éven belül kell visszafizetni.
- Célhitel: a beruházási hitel azon fajtája, amelyet a bank meghatározott célokra nyújt, illetve csak a hitelszerződésben meghatározott célokra használhat fel. A

⁶ Forrás: OTP Bank honlap forint hitelek

<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Onkormanyzat/Finanszirozas/Forinthitel>

hitelkérelembe be kell mutatni az önkormányzat gazdálkodását, a hitel futamidejére kidolgozott éves költségvetéseket. Az OTP Bank a célhitelt az önkormányzatok meghatározott tevékenységeire kínálják ilyen a fejlesztés, felújítás és egyéb éven túli feladatok megvalósítása.

- Víziközmű társulati hitel: kötelező önkormányzati feladatok megoldásában segít ilyen például a víz- és csatornamű kialakítása is. A bank hitelt nyújt a lakosság az önkormányzatok valamint egyéb jogi személyek által megalakított vízközmű társulatok beruházásaihoz. A vízközmű beruházás forrásai között fontos szerepe van a lakosság által fizetendő érdekeltségi hozzájárulásnak, amelyet a társulat szed be. A jogi szabályozás végett 70%-os költségvetési kamattámogatás jár a lakosság hányadának megfelelő hitelrész után.
- Lombard hitel: ez egy olyan hitelfajta, amelynél óvadéki biztosíték mellett nem kell vizsgálni a kölcsön célját, és egyszerűsített hitelbírálat után juthat hozzá az önkormányzat. Óvadék gyanánt csak bizonyos gyorsan pénzzé tehető (likvid) eszközöket fogad el a bank ilyen a forint-, vagy deviza számlakövetelés, határozott időtartamra lekötött betétek, értékpapírok, értékpapírszerű betéti okiratok stb. A kölcsön egy összegben is igénybe vehető, vagy pedig az önkormányzat igénye szerinti ütemezésben.

3.2 Refinanszírozott hitel

A refinanszírozás egy olyan speciális finanszírozási forma, amely különös hitelcél foglalt magába. A hitelnyújtó azért nyújt hitelt, hogy a hitelösszeg terhére további ügyfelek részére hitelt, valamint különféle pénzügyi szolgáltatást nyújtson. A refinanszírozás lényege, hogy a jegybank különböző lejáratú hitelekkel látja el a bankokat annak érdekében, hogy ezeket a forrásokat a bankok kihelyezhessék az ügyfelek részére. Legegyszerűbb megfogalmazásban azt jelenti, hogy egy bank a szükséges hitelt egy másik banktól veszi fel.⁷ Ilyen hitelprogram az MFB (Magyar Fejlesztési Bank) Önkormányzati Infrastruktúrafejlesztési Program. A program célja, hogy beruházások finanszírozásával segítse az önkormányzatokat azon feladatok elvégzésében, amelyeket a törvény kötelezően előírt nekik, vagy amelyekre önként vállalkoztak. Ilyen lehet az infrastruktúra - fejlesztő beruházások finanszírozásához hitel

⁷ Forrás: A refinanszírozás és a közvetítőn keresztül történő finanszírozás összehasonlító elemzése, különös tekintettel a felelősség, a kockázatok kérdéseire, továbbá a régi és új Hpt. szerinti engedélyezés feltételeire <http://drbartal.hu/blog/2014/02/22/refi-kozvetito/>

biztosítása, és az önkormányzatok részére kiírt pályázatokhoz szükséges önrész finanszírozása. Ezt a hitelt a települési önkormányzat, helyi önkormányzatok és azok társulásai vehetik igénybe. A hitel összege egy hitelfelvevőre nincs korlátozva, ellenben a program keretösszege 100 milliárd forint. Nem vehetik igénybe a hitelt azok a helyi önkormányzatok, vagy társulások, amelyeknek lejárt tartozása van, köztartozással rendelkeznek, nem tettek eleget az Európai Bizottság határozatainak, a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesítették, nem rendelkeznek a kormány előzetes hozzájárulásával, valamint adószámukat felfüggesztette a Nemzeti Adó-és Vámhivatal. A hitel nem használható fel más hitel, kölcsön, lízing kiváltására, részvényvásárlásra, ÁFA finanszírozására. A törlesztés negyedévente vagy félévente történik, a kamatfizetés pedig naptári negyedévente esedékes.⁸

3.3 Devizahitel

A devizahitel olyan hitel, ahol a hitel folyósítása, törlesztése nem az adott ország hivatalos pénznemében történik, jellemzően svájci frankban, euróban, de előfordulhat USA dollárban is. Az, hogy a tartozás mennyi lesz azt a napi eladási árfolyam határozza meg. Innen is ered a devizahitelek veszélye az árfolyamkockázat, ami azt jelenti, hogy ha egy adott országban a pénz értéke gyengül, akkor a törlesztő részlet és a tartozás is növekszik, ha pedig a pénz értéke növekszik, akkor csökken a tartozás és a törlesztő részlet is. Sokan összekeverik a devizahitelt és a deviza alapú hitelt, habár lényegesnek mondható különbség van a két fogalom között. Devizahitel az, amelyet az adott kölcsön devizanemében folyósítanak, és a törlesztés is a devizanemben történik, nem pedig forintban. Deviza alapú hitelről pedig akkor beszélünk, ha a nyilvántartásban a hitel devizában történik, de valójában forintban folyósították és a törlesztő részletek is forintban kerülnek megfizetésre. A hitelre általában forintban van szükség, így az esetek nagy részben a devizában nyilvántartott hitelt forintban folyósítják, amelyet át kell váltani forintra, devizavételi árfolyamot alkalmazva. A törlesztő részletek kifizetésénél is ez a folyamat játszódik le, a részletet forintban kell fizetni, amit a bank deviza eladási árfolyamon számít át devizára. A devizahiteleknek vannak kockázatai is. Ilyen például az árfolyamkockázat, amelyről már a fentiekben beszéltem. Kockázat a kamatkockázat is, amely nem csak a devizahitelnél van, hanem minden más hitelnél is. A kamatkockázat devizahitelnél azt jelenti, hogy a deviza kamata emelkedik. A

⁸ Forrás: MFB Önkormányzati Infrastruktúra fejlesztési Program
https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/Tajekoztato_MFB_OIP_20151217.pdf

kockázatok ellen lehet védekezni, ilyen például a garancia, amelyről a következő fejezetben írok.⁹

3.4 Garancia

„A bankgarancia funkciója hasonlóan a kezességhez fizetési biztosíték nyújtását jelenti. Amíg azonban a kezes másnak, azaz az alapjogviszony adósának a kötelezettségét teljesíti, addig a bank a saját maga által elvállalt kötelezettséget.”

„A bankgarancia azt jelenti, hogy a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek – így különösen bizonyos események beállta vagy elmaradása, illetőleg okmányok benyújtása – esetében és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.” (Salamonné Dr. Solymosi Ilona)

Gyakran előfordulhat olyan eset, amikor már eleve olyan szerződés jön létre az adós fizetési kötelezettségére, amelynek egyik feltétele, hogy a kötelezett szerezzon be bankgaranciát. A bank és az önkormányzat szerződésben rögzíti a garancia alapján történő fizetés feltételeit, és a bank által vállalt bankgarancia kötelezettsége visszavonhatatlan.¹⁰

A bankgarancia létrejöttével a banknak tudnia kell azt, hogy a vevő a fizetési időpontban tud-e fizetni, vissza tudja-e törleszteni a tartozását. Amikor a bank fizet, ez a garancia kényszerhitellé válik a vevővel szemben. Bankgaranciát általában a saját számlavezetési körbe tartozó ügyfeleknek tud adni a bank, mivel így egyszerűbb számukra felmérni a vevő fizetőképességét. Ha az ügyfél a kötelezettségeit nem teljesíti, akkor a garanciát vállaló bank a garancianyilatkozatban vállalt kötelezettségeinek két módon tud eleget tenni: vagy első felszólításra kifizeti a szerződésben leírt összeget, vagy meghatározott okmányok vizsgálata és tartalma alapján teljesíti a kötelezettségét.

11

A finanszírozáshoz kapcsolódó elméletet egy valós „X” nevű önkormányzat példáján keresztül táblázat formájában szeretném ismertetni. A táblázatban megfigyelhető az önkormányzat 2005-ös évre visszamenőleg felvett hitelei, azok céljai, a hitel futamideje és annak összege.

⁹ Forrás: Devizahitelek

http://www.oberbank.hu/OBK_webp/OBK/Informationsobjekte/Downloads/HU/leahu_fv_kiadv_deviza_hitelek.pdf

¹⁰ Forrás: Bankgaranciák a nemzetközi kereskedelemben <http://cegvezetes.hu/1999/02/bankgaranciak-a-nemzetkozi-kereskedelemben-ii/>

¹¹ Forrás: Bankgarancia http://www.drstatmari.hu/pdf/bankgarancia_okmanyos_meghitelezes.pdf

Dátum	Hitelfelvétel célja	Futamidő	Összeg Ft
2005.11.23.	Petőfi út felújításához saját forrás biztosítása	5 év	1 500 000
2005.11.23.	Petőfi út felújításához elnyert NYDRFT támogatás megelőlegezése	1 év	1 500 000
2006.03.31.	Munkabérek kifizetése munkabérhitelből	30 nap	1 062 541
2006.04.28.			827 907
2006.06.01.			4 192 867
2006.06.30.			4 137 944
2006.09.29.			3 746 600
2006.11.30.	Munkabérek kifizetése rulirozó munkabérhitel keretből történő igénybevétellel	Lejárat 2007.05.31.	4 500 000
2007.06.26.		Lejárat 2008.05.31.	4 500 000
2008.07.02.		Lejárat 2009.05.31.	5 000 000
2008.09.02.	Átmeneti likvid hiány megszüntetése	11 hónap	5 000 000
2009.04.28.	Buszvárók cseréjéhez elnyert CÉDE támogatás megelőlegezése	8 hónap	6 380 556
2009.05.15.	CÉDE támogatással megvalósuló buszvárók cseréjéhez saját forrás biztosítása	4,5 év	2 730 000
2009.05.29.	Munkabérek kifizetése rulirozó munkabérhitel keretből történő igénybevétellel	Lejárat 2010.04.30.	5 000 000
2009.08.28.	Átmeneti likvid hiány megszüntetése	11 hónap	5 000 000
2009.09.21.	Falu gondnoki gépjármű beszerzéséhez elnyert EMVA támogatás megelőlegezése	1 év	7 472 000
2009.09.23.	EMVA támogatással megvalósuló falugondnoki gépjármű beszerzéséhez saját forrás biztosítása	5 év	1 613 000
2010.04.30.	Munkabérek kifizetése rulirozó munkabérhitel keretből történő igénybevétellel	Lejárat 2011.04.29	5 000 000
2010.08.11.	Átmeneti likviditási problémák kezelése	1 év	5 000 000
2011.07.29.			5 000 000
2011.10.25.	Szennyvíz beruházáshoz elnyert utófinanszírozott NYDOP támogatás és visszaigényelhető ÁFA megelőlegezése	2 év	24 280 865
2012.07.27.	Átmeneti likviditási problémák kezelése	5 hónap	5 000 000
2014.07.30.	Magyar-Horvát közös projekthez elnyert IPA támogatás megelőlegezése	11 hónap	17 270 789
2015.09.24.	Falugondnoki busz elnyeréséhez MVH támogatás megelőlegezése	4 hónap	7 190 901

■ : Refinanszírozott hitel

■ : Munkabérhitel

■ : Célhitel

■ : Éven belüli hitel

■ : Folyószámlahitel

Az önkormányzat működési hiányos költségvetésből gazdálkodott. Fejlesztési elképzeléseiket csak külső forrás igénybevételével tudták megvalósítani, kiemelt

figyelmet fordítva az önrész nélküli illetve minél kisebb önerőt igénylő pályázatokra. Az önkormányzat a Petőfi út felújítása érdekében pályázatot nyújtott be a NYDRFT-hez (Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács). A pályázaton eredményesen szerepeltek, a beruházáshoz 50%-os támogatást nyertek el. A pályázat utófinanszírozású volt, ezért 1500000 Ft összegű támogatás megelőlegező hitel felvételéről döntöttek. A fejlesztés megvalósításához szükséges saját forrást is csak hitel felvétellel tudták biztosítani, így 1500000 Ft összegű ÖKIF hitelt is igényeltek. Az önkormányzat a működés zavartalanságát munkabérhitel felvételével biztosította, amelyre 2006. augusztusában az ÖNHIKI támogatás kiutalása miatt nem volt szüksége. Egyre kevesebb támogatást kapott az önkormányzat, és végkielégítések miatt finanszírozási gondok keletkeztek, amelynek megoldására 5 millió Ft összegű működési hitelt vettek fel 2009. augusztus 28-án. Észrevehető, hogy az önkormányzat költségvetésében 2012 és 2014 között nem volt hitelfelvétel, ami a konszolidáció és a stabilitási törvény hatását tükrözi.

4. Számlavezetés

A jogszabályi előírásoknak megfelelően, az önkormányzatok, költségvetési szerveik (önkormányzati hivatal, és az intézmények), valamint a helyi nemzetiségi önkormányzatok és azok költségvetési szervei is önálló pénzforgalmi bankszámlával kötelezően kell, rendelkezzenek.

Önkormányzati ügyfélnek minősül:

- a települési és fővárosi önkormányzat
- a települési és fővárosi önkormányzati költségvetési szerv
- a helyi nemzetiségi önkormányzat
- a helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv
- az országos nemzetiségi önkormányzat
- az országos nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv
- az önkormányzatok társulása

Az önkormányzati ügyfél fizetési számláját az önkormányzat, illetve a társulás választása alapján egy belföldi hitelintézet vagy Magyar Államkincstár vezeti, ellenben a megyei önkormányzatok és költségvetési szerveik számlavezetését kötelező jelleggel a Magyar Államkincstár végzi.

Ahhoz, hogy az önkormányzatok pénzforgalmi számlát nyissanak kötelező dokumentumokat kell elkészíteniük és elküldeniük a bankhoz. Az OTP Bank a

bankszámla megnyitásához szükséges dokumentumokat papír alapú eredeti példányait minden esetben - bemutatás céljából – kéri, melyek másolatai szolgálnak bankfióki példánynak. Egyrészt hiteles törzskönyvi kivonatot kell csatolniuk vagy a Magyar Államkincstár hivatalos értesítését a nyilvántartásba vétel megtörténtéről. Ezek az iratok nem lehetnek 30 napnál régebbiek. Másrészt képviselőre való jogosultságot igazoló dokumentumot: önkormányzat esetén a polgármester megválasztásáról szóló jegyzőkönyvet, önkormányzati költségvetési szerv esetén a vezető kinevezéséről szóló okiratot is mellékelni kell a pénzforgalmi számla nyitásához. A bankszámlaszerződést kizárólag a képviselőre jogosultak írhatják alá, és ők jelenthetik be a számla feletti rendelkezőket.

A képviselőre jogosult:

- önkormányzatnál a polgármester
- önkormányzati hivatalnál a jegyző
- önkormányzati intézményeknél az intézményvezető
- társulás és az általa irányított költségvetési szerv esetén a társulási tanács elnöke
- országos nemzetiségi önkormányzat és a költségvetési szerve esetén a képviselő – testület elnöke.

Az önkormányzati ügyfelek rögzítése a SUBA rendszerben történik. A fizetési számla pénzforgalmi jelzőszáma 16 karakter hosszú. Az ügyfélszám jellemzően megegyezik az ügyfél adószámának első nyolc karakterével, ami általában 15,16 vagy 18 – cal kezdődik. A címadatok rögzítésénél minden esetben a törzskönyvező hatóság által megadott pontos elnevezést kell rögzíteni lehetőleg rövidítés nélkül. A bankszámlaszerződés az OTP Bank Nyrt. és az ügyfél között határozatlan időtartamra jön létre. A pénzforgalmi bankszámlához kapcsolódóan alszámlákat és fizetési számlákat is nyithat az önkormányzat az Áht. előírásait figyelembe véve. Az alszámlák számlaszám képzése az OTP Banknál sajátos módon történik: az első 8 karakter a többi bankhoz hasonlóan a pénzügyintézet megjelölésére szolgál; a második 8 karakter megegyezik az önkormányzati ügyfél adószámával így az könnyen megjegyezhető; a harmadik 8 karakter jelöli az alszámla típusát, amely minden ügyfélnél azonos (mint például 03540000 helyi iparüzési adó bevétel). Ez a számlaszám képzés áttekinthetővé és egyszerűen kezelhetővé teszi mind a bank mind az ügyfél számára az ügyfélkör által kezelt számlák sokaságát. A számlák elnevezése során bizonyos sajátosságokat

figyelembe kell venni: a számlanév tartalmazza az ügyfél és a számla nevét, a számlaszám rögzítés 21 karakteren történik, a számlaszámból lemarad az első 3 karakter, amely az OTP – t jelöli (117). A pénzforgalmi számla nyitása, vezetése a számlatulajdonossal kötött bankszámlaszerződés alapján történik. Az OTP Bank Nyrt. meghatározza a szerződésben, hogy vezeti az ügyfél számláját, valamint, hogy az ügyfél írásbeli rendelkezése alapján megnyitja és kezeli az ügyfél alszámláit. Amennyiben az alszámlák nyitásával kapcsolatban az ügyfélnek különleges igényei vannak, akkor ezekre az alszámlákra speciális feltételekre vonatkozó szerződés kiegészítést kell kötni. Előfordulhat olyan eset, amikor az ügyfél adatai megváltoznak. Ilyenkor bankszámlaszerződést kell módosítani. A változás bejelentésekor az ügyfél a változásokat hitelt érdemlő dokumentumokkal kell alátámasztania. Ha vannak olyan változások, amelyeket nem lehet dokumentumokkal igazolni, akkor a módosításra a számlatulajdonosnak írásbeli nyilatkozata alapján van lehetőség. A változás tárgya lehet például az ügyfélnév megváltozása, címváltozás, számlaáthelyezés vagy számlamegszüntetés. Ügyfélnév változása és címváltozás esetén a következő dokumentumokat kell a bankhoz kézbesíteni: névváltozás esetén az ügyfél névváltozás bejelentéséről szóló levelét, címváltozás esetén az ügyfél címváltozás bejelentéséről szóló levelét, illetve mind a kettőhöz a Magyar Államkincstár területi igazgatóságának 30 napnál nem régebbi igazolását az érintett szervezet törzskönyvi nyilvántartásban rögzített, aktuális törzsadatairól. Számlamegszüntetés bejelentéséhez szükséges dokumentumok, ha az önkormányzati ügyfél az OTP Banknál kezdeményezi a számlamegszüntetést: az ügyfél számlamegszüntetésének bejelentéséről szóló eredeti levele, a megszűnő számlák utódszámláinak és megszüntetés hatályának jelölésével.

Az OTP Bank Nyrt. a számlatulajdonost bankszámlája tételes forgalmáról bankszámlakivonattal értesíti. Ez történhet papíralapú vagy hitelesített elektronikus bankszámlakivonat formájában. A bankszámlakivonat nem csak egy értesítő, hanem számlaként is szolgál.

Önkormányzati üzletágban a bank OTP direkt internetes és/vagy Electra Terminálszolgáltatásokon keresztül elektronikus bankszámlakivonat rendelkezésre bocsátását biztosítja.

Az önkormányzati **feladatellátás szabályozásának változása** hatást gyakorol a bank önkormányzati üzletágában jelentkező feladatokra is. Az elmúlt néhány évben számos

olyan jogszabályváltozásra került sor, amelynek következtében jelentősen megnőtt az új önkormányzati intézmények száma, s ezzel együtt a részükre történő számlanyitás, illetve törvényi rendelkezés következtében szűntek meg költségvetési szervek.

Ezek közül a jelentősebbeket, illetve azoknak az OTP számlavezetési köréhez tartozó Zala megyei önkormányzati ügyfélkörre gyakorolt hatását mutatom be:

I. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az Államháztartásról szóló CXCV. törvény, valamint ez utóbbi végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet alapján:

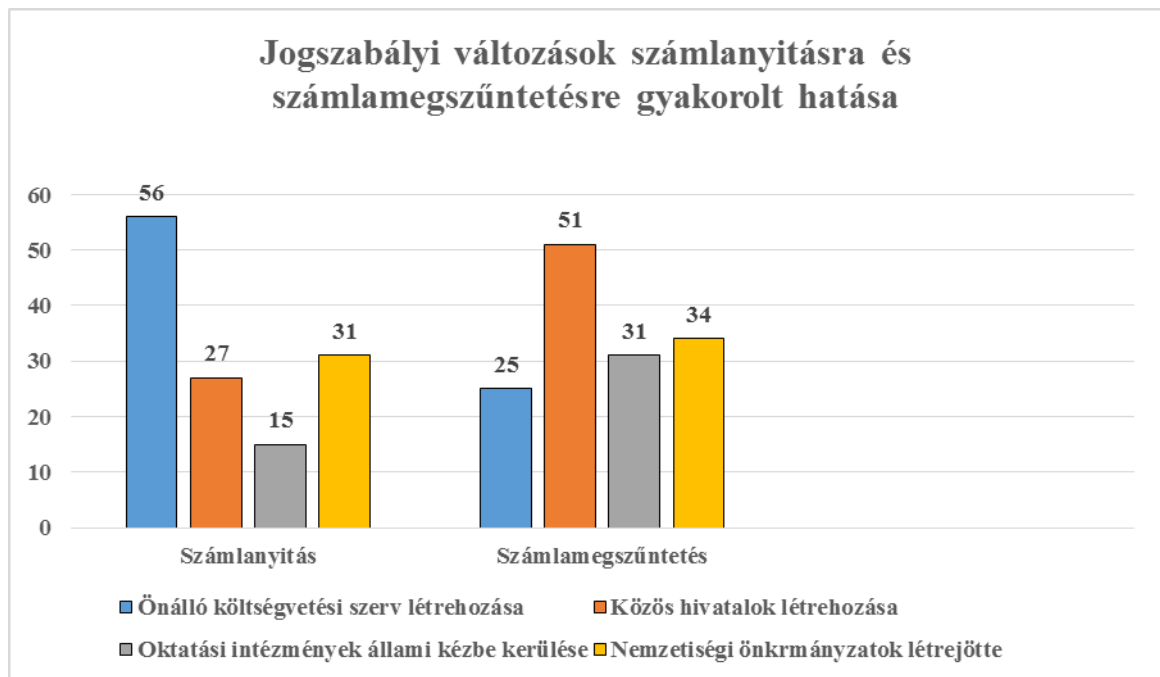
- a települési önkormányzatoknak az intézményi feladatellátásra önálló költségvetési szerveket kellett létrehozniuk, önálló pénzforgalmi bankszámlával, valamint egyidejűleg meg kellett szüntetniük az intézmények alszámlán történő gazdálkodását. Ez 14 iskola, 24 óvoda és 28 egyéb (egészségügyi, közművelődési) intézmény létrejöttét jelentette, illetve 25 intézményi gazdálkodási alszámla szűnt meg.
- az önkormányzat és az önkormányzati (polgármesteri) hivatal számlavezetésének kettősségéből adódó problémák feloldására 10 esetben kellett új hivatalt létrehozni.
- a körjegyzőségek tevékenységét 2013. január 1-től a közös hivatalok végzik, amelyek megalakulása szigorúbb követelmények (a hivatalhoz tartozó települések összlakosság száma legalább kétezer fő, vagy a települések száma minimum hét) alapján történhetett. Ennek eredményeképpen 51 körjegyzőség számlája szűnt meg, és ezzel egy időben 27 hivatal intézte a bankban a számlanyitását.

II. A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján 2013. január 1-től az óvodák kivételével általános szabályként állami fenntartásba kerültek az oktatási intézmények, ennek következtében pénzforgalmi számlájuk megszüntetésre került. Zala megyében az OTP számlavezetett körben ez 31 iskolai számla megszüntetését eredményezte. Így az iskolával közös számlán gazdálkodó 15 óvoda önálló számlanyitásra kényszerült.

III. A 2012.január 1-től alkalmazandó a nemzetiségek jogairól szóló törvény a hatálybalépése előtt létrejött kisebbségi önkormányzat elnevezését nemzetiségi önkormányzattá változtatta és a nemzetiségi önkormányzatokat önálló pénzforgalmi számla vezetésére kötelezte. Ez a változás 34 kisebbségi önkormányzat

számlamegszűntetését s egyidejűleg 31 nemzetiségi önkormányzat létrejöttét eredményezte.

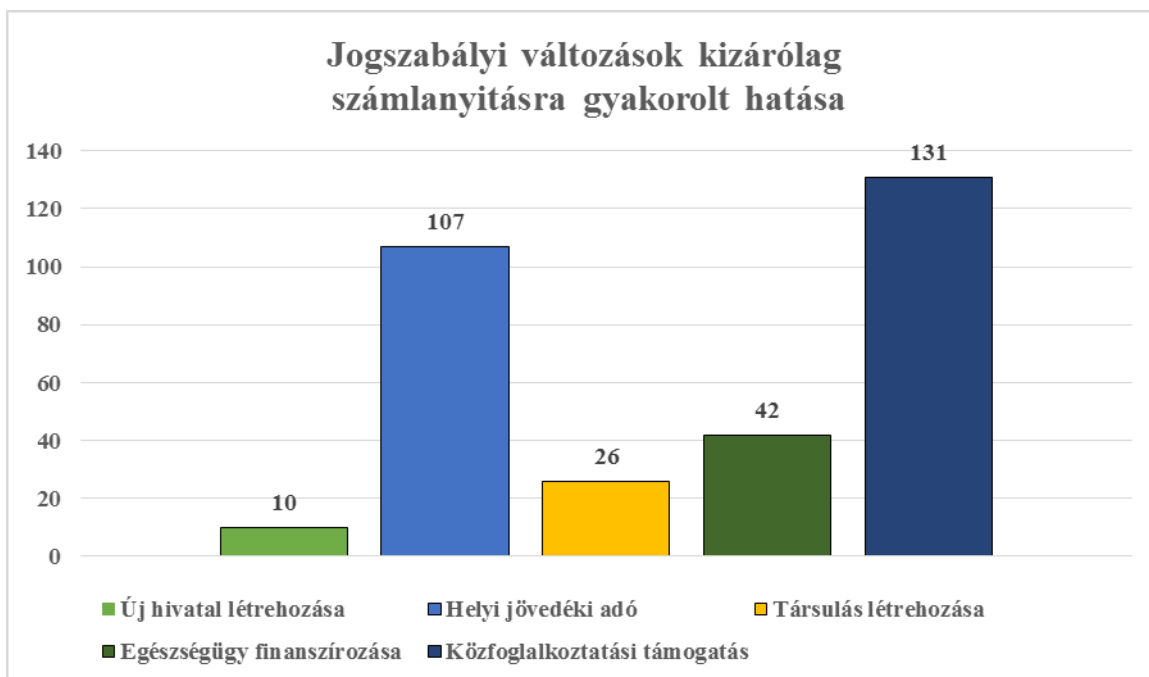
IV. A 2003. évi CXXVII. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvény módosítása miatt 2016. január 1 – től a helyi jövedéki adó beszedése az önkormányzati adóhatóságok feladata lett, amelynek következtében az OTP-nél számlát vezető zalai önkormányzatok közül 107-en kérték a helyi jövedéki adó beszedési számla megnyitását.

2. diagram, saját szerkesztés

A finanszírozás változása is kihatással van a számlanyitásra, mint például:

- a társulási formában fenntartott intézmények többlet állami támogatáshoz juthatnak, amely arra készítette az önkormányzatokat, hogy feladataikat lehetőség szerint társulások formájában lássák el. 2013 – ban az OTP – nél számlát vezető önkormányzatok 26 új társulást hoztak létre és nyitottak részükre pénzforgalmi számlát.
- 2012. március 15-től az Egészségbiztosítási Alapból folyósított finanszírozási támogatást elkülönített számlán kell kezelni, amely alapján 42 önkormányzati ügyfél igényelte az alszámla nyitását.
- a közfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatás elkülönítésére 2015. év elejétől 131 önkormányzati alszámla nyitására került sor.

3. diagramm, saját szerkesztés

4.1 Forint számla és deviza számla

Az OTP Bank a forint alapú pénzforgalmi bankszámla szolgáltatásával megkönnyíti és kényelmesebbé teszi az önkormányzatok életét. A számlákat Integrál Információs Rendszerben vezeti, ami azért előnyös, mert bármely OTP bankfiókban történő befizetés szinte a befizetés pillanatában megjelenik az önkormányzatok számláján. Az átutalásokat is próbálták a lehető leggyorsabbá tenni, a bankszámla terhelésével egy időben jóváírják az átutalni kívánt összeget egy másik, szintén az OTP Banknál vezetett számlán.¹²

Régen különleges volt az, ha valaki devizaszámlát szeretett volna nyitni, azonban mára már a bankok kivétel nélkül kínálnak ilyeneket. A forintszámlát követően leggyakoribb az euró-, az USD-, az angolfont-, a svájcifrank-alapú bankszámla. A devizaszámla jelentősége az, hogy sem a számla terhelése, sem a jóváírás esetén nem kell a számlatulajdonosnak számolnia az adott deviza vételi és eladási árfolyama közötti különbözettel, közvetlenül felhasználhatja a számlán levő devizát.

A devizaszámla segítségével nincs szükség arra, hogy átváltsuk a pénzt a devizában való fizetéshez és így nem kell félni az árfolyamkockázattól sem. Viszont ha a forintszámlára érkezik deviza, akkor az a bank az utalás érkezésekor átváltja. Devizaszámla nyitása esetén nem kell nyitási összeget befizetni az OTP Banknál.

¹² Forrás: OTP Bank honlap forint számla

<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Onkormanyzat/Szamlavezetes/Forint>

Devizaszámlát annál a banknál célszerű nyitni, ahol a főszámla is van, ez akkor éri meg, ha arra sűrűn érkezik devizaautalás.¹³

4.2 Elektronikus számlakivonat

Az elektronikus számlakivonat manapság elengedhetetlen. Nem csak azért, mert környezetbarát, hiszen nem papírra nyomtatják ki a számlát, hanem hiteles elektronikus formába állítják ki, gyorsabb és olcsóbb is. Meg lehet spórolni a számla a boríték költségeit, a postaköltséget.

Az elektronikus számlát kétféleképpen lehet kibocsátani, amelyeknek összhangban kell lennie az európai uniós előírásokkal. Vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni az elektronikus dokumentumokat, vagy elektronikus adatszere rendszerben elektronikus adatként kell létrehozni és továbbítani a számlát.

Az elektronikus aláírás nem más, mint egy olyan aláírás, amely alkalmas az aláíró azonosítására, kizárólagosan csak az aláíróhoz köthető, az ő befolyása alatt áll, és minden módosítás érzékelhető. Az időbélyegző olyan adat, amely azt igazolja, hogy az elektronikus számla az időbélyegző kiállításának időpontjában létezett.

Habár van különbség az elektronikus számla és a papír számla kibocsátása között, mégis a kibocsátás menete sok mindenben hasonlít. Az elektronikus számla kibocsátása egy számlázó szoftver segítségével történik, első lépésként pedig az adatokat kell összeállítani, amelyet a szoftver egy elektronikus fájlba ment. Ez az elektronikus fájl azt a célt szolgálja, hogy ide lehet berögzíteni az elektronikus aláírást és az időbélyegzőt. Ez jelenti az e – számlát.

Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágában a hiteles elektronikus bankszámlakivonatot az OTP direkt Electra Terminál és/vagy OTP direkt internetes szolgáltatáson keresztül érhetik el.

Az elektronikus bankszámlakivonatot az OTP Bank az önkormányzati ügyfelei számára biztosítja forintban és devizában vezetett bankszámlák forgalmáról. Használatával megtakarításokat érhetnek el az ügyfelek, hiszen szükségtelenné válik a banki fiókbérlet fenntartása. Tárolása jóval egyszerűbb, nem kell a papírokat egy fiókban gondosan összetűzve tartani, ez elektronikus formában megoldható. Gyorsabb is, nem kell várni arra, hogy mikor postázzák ki a papír alapú számlát, helyette ez az elektronikus számlakivonat már a forgalmazást követő napon elérhetővé válik.

¹³ Forrás: OTP Bank devizaszámla

<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Onkormanyzat/Szamlavezetes/Deviza>

4.3 Üzleti kártyák

Alighogy belejött az ország a készpénz helyettesítő kártyahasználatba, rögtön meg is ijedt mindenki, mert jöttek az ezzel kapcsolatos csalások, visszaélések – vagy még inkább az ezektől való félelem. A kártyások már a gondolattól is rettegetek: mi lesz, ha valaki egyszer csak gondol egyet, és a virtuális pénzeket fizikailag is leemeli a számláról? Még a megszokott sporttáska sem kell a sok bankjegyhez. Ezek a rémhírek nem kímélték az OTP Bankot se. Hiába a több tízezer, kártyával rendelkező ügyfél, a kétségtelenül biztonságos működés és kiszolgálás üzenete lassabban ért célba.

Nem csak a készpénzfelvételt könnyítik meg, de a fizetést is, az úgynevezett virtuális pénzzel. Készpénzfelvételre az üzleti kártyák segítségével az OTP Bank bankjegykiadó automataiban, a Magyar Posta hivatalaiban és elektronikus elfogadóhelyeken nyílik lehetőség mind külföldön mind pedig belföldön.

Az üzleti kártyák használatának számos előnye van: többek között egyszerűsödnek a rendszeres kiadások, csökken a készpénzforgalom, és készpénzt is lehet felvenni vele, valamint áttekinthetőbbé és egyszerűbben kiegyenlíthetőbbé válnak az utazások során felmerült költségek.

Felmerül a kérdés, hogy milyen üzleti kártyákat lehet igényelni, és melyik kártyát milyen ügyfeleknek ígértes használni.

 A black MasterCard Unembossed BusinessCard with a compass rose design. The card features the OTP Bank logo, the text 'BusinessCard', the card number '5318 0701 0000 0000', and the label 'MC.UNEMBOSSSED UZLETI'.	<p>MasterCard Unembossed A kártyát munkatársak, alkalmazottak számára ajánlják, éves díja rendkívül alacsony.</p>
 A black MasterCard Nemzetközi Üzleti kártya with a globe design. The card features the OTP Bank logo, the text 'BusinessCard', the card number '5474 5423 0000 0000', and the label 'MC-NEMZETKÖZI UZLETI'.	<p>MasterCard Nemzetközi Üzleti kártya A kártyát vezetők, középvezetők számára ajánlják. Kapcsolódik hozzá utasbiztosítás is, ami a gyakran utazó ügyfelek számára tökéletes.</p>

	<p>Visa Arany Ezt a kártyát felsővezetők számára ajánlják, amely egyszerre több funkciót tölt be: utasbiztosítást, díjmentes külföldi sürgősségi készpénzfelvételt és kártyapótlást, valamint zöld számon hívható Aranykártya HelpDesk szolgáltatást foglal magába.</p>
	<p>MasterCard Üzleti Devizakártya Mivel ez egy euróban vezetett pénzforgalmi számla, ezért ezt az üzleti kártyát euró számlához ajánlják.</p>
	<p>Vámkártya A Vámkártya segítségével az ügyfelek banki igazolásokhoz juthatnak hozzá, amikor a vámeljárással megállapított közteher fizetési kötelezettségeiket teljesítik.</p>

1. táblázat: Üzleti kártyák, saját szerkesztés

Forrás: OTP Bank honlap

Az üzleti kártyák igénylésénél figyelembe kell venni néhány feltételt. A szerződő fél deviabelföldi vagy devizakülföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy egyéni vállalkozó lehet. Az OTP Banknál pénzforgalmi számlával kell, rendelkezzen, ami a MasterCard Üzleti Devizakártya esetében euró alapú a másik négy kártyánál forint alapúnak kell lennie, valamint meg kell felelnie a bank által meghatározott pénzügyi feltételeknek is. MasterCard Üzleti Devizakártya esetében a nyitó összeg mértéke kártyánként 100 euró, VISA Arany Üzleti kártya és MasterCard Nemzetközi Üzleti kártya esetében a nyitó összeg kártyánként 30.000 Ft, MasterCard Unembossed Üzleti kártya és Vámkártya esetében pedig nem kell nyitó összeget befizetni. ¹⁴

¹⁴ Forrás: OTP Bank honlap Üzleti betéti kártyák
<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Onkormanyzat/Szamlavezetes/Uzletikartyak>

A finanszírozáshoz kapcsolódó elméletet, jogszabályi változásokat egy gyakorlati példán keresztül szeretném szemléltetni, amely a már finanszírozási témakörben ismert „X” elnevezésű önkormányzat és intézményei számlavezetésének eseményeit foglalja magába.

Dátum	Események	Polgármesterek
1990.	Önkormányzati választás	„A”
1991.01.01.	Önálló polgármesteri hivatal létrejötte, a polgármesteri hivatal és az önkormányzat egy közös számlával rendelkezett.	
1994.12.11.	Önkormányzati választás	„B”
1998.10.18.	Önkormányzati választás	„B”
2002.10.20.	Önkormányzati választás	„B”
2002.	Cigány Kisebbség Önkormányzat létrejötte	
2003.01.01	Iskola alapítása „K” községgel ahol az alsó tagozat volt, „X” községben pedig a felső tagozat illetve az óvoda is működött.	
2006.10.01.	Önkormányzati választás	„B”
2010.06.30.	Polgármesteri hivatal megszüntetése	
2010.07.01.	Az önkormányzat új törzsszámmal új számlát nyitott	
2010.07.01.	„Y” és „X” községek közös körjegyzőségének létrejötte	
2010.10.03.	Önkormányzati választás	„B”
2011.08.01.	Az „X” község iskola - óvodája „L” község iskolája-óvodájával egyesült a megszüntetés elkerülése érdekében, „X” községbe tagiskola és tagóvoda működött	
2012.01.01	Cigány Kisebbségi Önkormányzat helyett, önálló szervezetként a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működött	
2013.01.01	Jogszabályi változás miatt, „Y” és „X” községek közös hivatalt nem hozhattak létre, mivel nem közös járáshoz tartoznak, ezért „X” önkormányzat „Z” közös önkormányzati hivatalhoz csatlakozott	
2013.01.01	Iskola állami fenntartásba kerülése, önálló óvodát alapítottak és létrejött „X” és „K” Óvodafenntartó Társulás	
2014.10.12.	Önkormányzati választás	„C”
2014.	„X” önkormányzat „Z” helyett „V” közös önkormányzati hivatalhoz csatlakozott	
2014.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat megszűnése, nem megfelelő létszám arány miatt	
2015.	Időközi önkormányzati választás	„D”

■: Önkormányzat

■: Cigány Kisebbségi Önkormányzat

■: Iskola és óvoda

5. Befektetések

A befektetés olyan tevékenység, amely a jelenbeli pénzt (tőkét) cseréli egy jövőbeli pénzeszközre (jövedelemre), valamilyen hozam reményében, és mindezt kockázatvállalás mellett végzi. Amikor befektetési döntést hozunk, az egyik legelső kérdés az, hogy pénzünket forintban vagy devizában érdemes megtartani. Az eddigi statisztikai adatok alapján elmondható, hogy a forintban elhelyezett befektetések eredményesebbek voltak.

A hozam a befektetett és a visszakapott összeg aránya, melyet 1 évre vonatkoztatunk el és mindig % - ban fejezzük ki. A hozamot másképpen szokták pénzteremtő intenzitásnak is nevezni. Tehát a hozam megmutatja, hogy mennyivel ér többet a befektetésünk egy meghatározott időszak végén, mint az időszak elején. A hozamokat lehet számítani egy évnél rövidebb időszakokra és egy évnél hosszabb időszakokra is.

Egy évnél rövidebb időszakokra vonatkozó hozam számítása:

$$x\% = \left(\frac{S_1}{S_0} - 1 \right) \times \frac{365}{n} \times 100, ahol$$

S_1 : időszak végi árfolyam

S_0 : időszak eleji árfolyam

n: az időszak hossza napokban

Az egy évnél hosszabb időszakokra vonatkozó hozamok számítása:

$$x\% = \left(\sqrt[\frac{n}{365}]{\frac{S_1}{S_0}} - 1 \right) \times 100, ahol$$

S_1 : időszak végi árfolyam

S_0 : időszak eleji árfolyam

n: az időszak hossza napokban

A befektetések során a saját tőkére jutó megtérülést (ROE – Return On Equity) helyezük előnybe. Ezt a ROE mutatót a következőképpen határozhatjuk meg.

$$ROE = \frac{CF}{I} \times 100 (\%), ahol$$

CF: a saját tőkére jutó jövőbeli jövedelem (cash flow)

I: befektetett saját tőke.

A kockázat jelentése meglehetősen egyszerű. Kockázat az, amikor a valós hozam eltérhet a várható értéktől, és ez a jövőbeni pénzáramlások kockázatából fakad. Amikor

befektetést tervezünk fontos és talán az első lépés az, hogy felmérjük a jövőben várható pénzáramlásokat. Léteznek kockázatmentes befektetések is. Ilyen például az állam saját devizájában vagy valutájában kibocsátott értékpapírok.

A hosszú távú pénzügyi egyensúly megteremtése és fenntartása az önkormányzatok számára közép – és hosszú távú, következetes stratégiát igénylő folyamat. A gazdálkodás mellett az egyik legfontosabb szerep a források megteremtése, a tartalékok megőrzése, kezelése. Az alapvető kérdés ellenben az, hogy az önkormányzatok többsége készen áll – e arra, hogy a pénzpiacok lendületével lépést tartson, és önállóan biztosítja ezen folyamat eredményességét.¹⁵

5.1 Betételhelyezés

A betét tárgya a pénz. A betét elhelyezője elveszíti a betett pénz feletti tulajdonjogát, helyébe a bankkal szemben egy követelés lép. A betét elfogadója kizárólag a hitelintézet lehet. Betételhelyezés folyamán az ügyfél a pénzintézettel kötött szerződés alapján meghatározott pénzüsszeget meghatározott időtartamra helyez el szintén a szerződésben meghatározott kamatozási feltételek szerint.

Az OTP Bank az ügyfelei részére különböző betétlekötési lehetőségeket kínál fix és változó kamatozású egyedi fix kamatozású lekötési lehetőséggel. A lekötési időtartamok és kamatozás szabályai konstrukciónként eltérőek lehetnek. A betéti konstrukciókat önkormányzati ügyfelek igényeihez igazodóan a lekötési időnek, valamint a betét összegének figyelembe vételével alakították ki, és lehetővé tették az ügyfelek számára átmenetileg szabad pénzeszközök elhelyezését. Előnyös, hogy amennyiben a betételhelyezés a számlavezető banknál történik, kiküszöbölhető az átutalást terhelő pénzforgalmi jutalék. Megállapodás alapján 30 millió Ft összeghatár felett lehetőség van a kamatok mértékének egyedi megállapítására is. Az egyedi kamat megállapodás keretein belül elhelyezett betétek kamata a futamidő alatt nem változik.¹⁶

A Bank három konstrukciót fogalmaz meg a lekötött betéti kamatok terén:

- Fix kamatozású HUF betétek: lehet egyszeri és folyamatos lekötésű betét. A választható futamidő 7-180 nap közötti tetszőleges időtartam lehet. Fix kamatozás esetén kamattal növelt folyamatos lekötésre vonatkozó megbízás nem adható.

¹⁵ Forrás: A befektetésekkel kapcsolatos alapismertek https://www.oktav.hu/letoltes.php?d_id=432

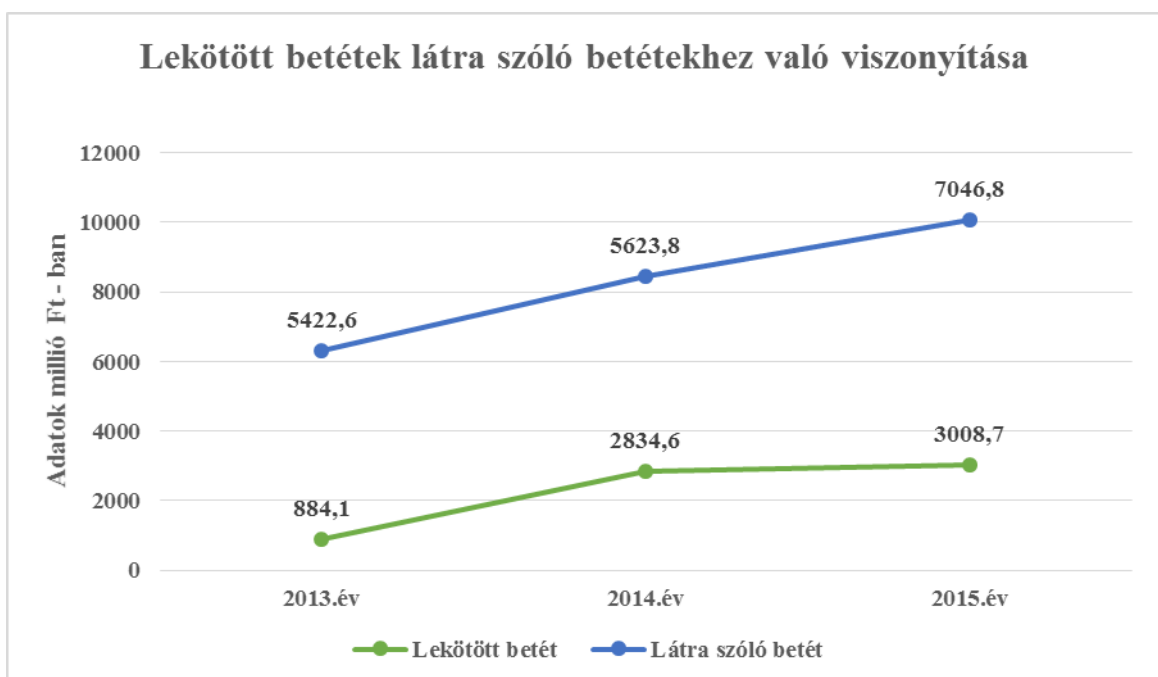
¹⁶ Forrás: Szabályozási koncepció <http://ptk2013.hu/polgari-jogi-kodifikacio/szabalyozasi-koncepcio-az-uj-polgari-torvenykonyv-penz-es-ertekpapir-ugyletek-cimu-fejezetehez-pjk-20045-6-6-23-o/396>

- Változó kamatozású HUF betétek: lehet egyszeri és folyamatos lekötésű betét, a választható futamidő 31-180 nap közötti tetszőleges időtartam lehet. Változó kamatozás esetén kamattal növelt folyamatos lekötésre vonatkozó megbízás kizárólag 31-90 nap közötti futamidő választása esetén adható.
- Egyedi fix kamatozású HUF betétek: csak egyszeri lekötésű betét lehet. Erre egyedi betéti kondíció kiajánlásra az ügyfél választása szerinti futamidőhöz (1-365 nap) igazodóan minimum 30.000.000 Ft összegű betétlekötés esetén kizárólag tárgynapi kamatjegyzés alapján nyílik lehetőség.

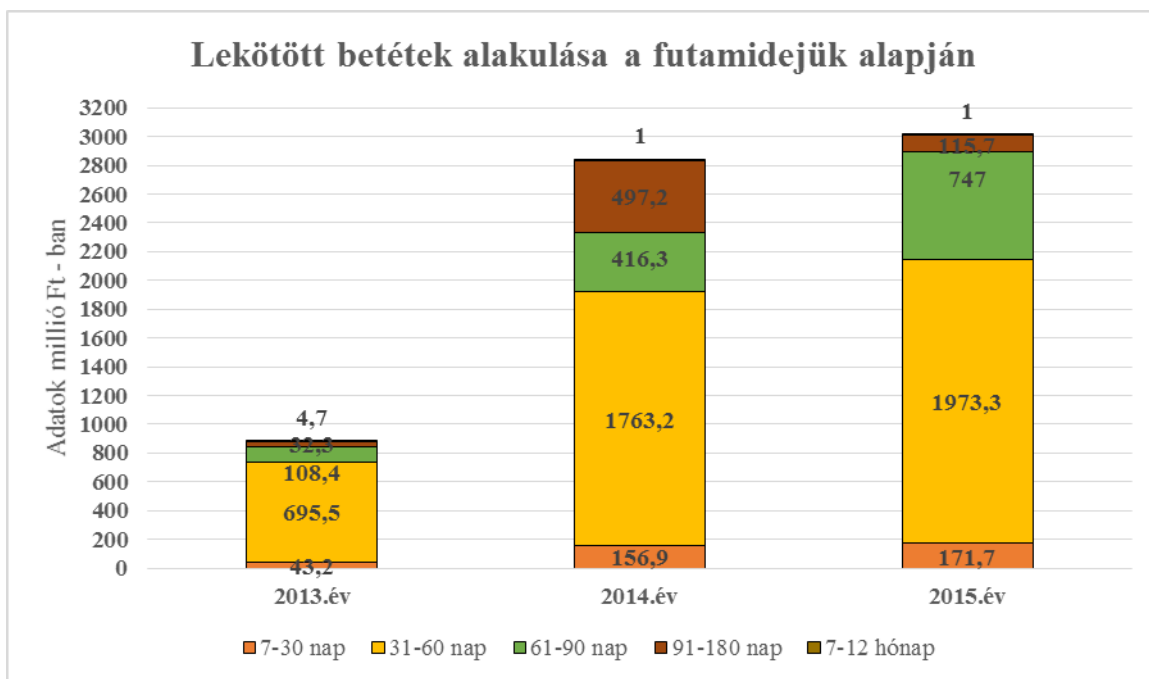
Folyamatos lekötés és az egyszeri lekötés között az a különbség, hogy amíg a folyamatos lekötés a kezdeti tőkeösszeg a lejáratkor érvényes kamat és lekötési feltételek mellett újra lekötésre kerül, addig az egyszeri lekötés a futamidő alatti kamat és a kezdeti tőkeösszeg együttes összege az indítószámlán jóváírásra kerül.

Áttekintve az önkormányzati ügyfélkör betétlekötési szokásait néhány évre visszamenőleg azt állapítottam meg, hogy általában nagyobb önkormányzatok élnek ezzel a lehetőséggel, de ők is csak 1-2 hónapra kötik le betétjeiket. Részükre - tekintettel a nagyobb összegre - egyedi kondíciót tud biztosítani a bank. A községi önkormányzatok jellemzően kisebb összegeket tőkésedő betétben helyeznek el.

A lekötött betétek adatait a következő diagramok szemléltetik néhány évre visszamenőleg:

4. diagram, saját szerkesztés

5. diagram, saját szerkesztés

5.2 Értékpapír ügyletek

Az értékpapír szigorú alakszerűséghez kötött okirat, amely a benne tanúsított alanyi jogot úgy testesíti meg, hogy azt átruházni, érvényesíteni, bizonyítani nem lehet. Értékpapírnak az az okirat minősül, ami megfelel a jogszabályi követelményeknek. Az értékpapír megjelenési formája lehet okirati formában megjelenő értékpapír illetve dematerializált értékpapír. Az okirati formájú értékpapír két részből áll köpenyből (előlapból) illetve szelvényívből, a dematerializált értékpapírt pedig elektronikus úton hozzák létre. Az értékpapírok lejárat szerint lehetnek rövid lejáratúak 1 évnél rövidebbek, ilyen például a váltó és a kincstárjegy, lehet középlejáratú 1-5 éves lejáratú ilyen a letéti jegy és a kötvény, lehet hosszú lejáratú, amelyek 5 évnél hosszabb időtartamra vonatkoznak ilyen a befektetési jegyek, záloglevelek, valamint lehetnek lejárat nélküli papírok, mint például a részvény.

A rövid időre rendelkezésre álló pénzek hatékony elhelyezésének az önkormányzatok, intézmények napi működésében fokozott jelentősége van. A pénzfogalom jelentős részét teszik ki azok a havonta meghatározott időpontban utalandó tételek, melyeknek fedezetét átmenetileg (néhány napra, hétre) kamatoztatni lehet. Ezeknek a pénzeszközöknek a rugalmas elhelyezésére ideális megoldás az OTP Tőkegarantált Pénzpiaci Alap. Az Alap olyan megtakarítás forma, amely bankbetétben helyezi el a befektetett tőkét versenyképes, kiszámítható, a lekötött bankbetéteket közelítő hozamot kínálva, lekötés nélkül, maximális rugalmasság és biztonság mellett.

Az önkormányzatok és intézményeik az értékpapír forgalmazással is foglalkozó bankfiókokban bármilyen időtartamra, alsó összeghatár nélkül vásárolhatnak az OTP Bank Nyrt. portfóliójában lévő napi árfolyamon jegyzett állami értékpapírokat (Diszkont Kincstárjegyet, Kamatozó Kincstárjegyet, Magyar Államkötvényt).

Diszkont Kincstárjegy: 3 és 12 hónapos futamidejű, nem kamatozó értékpapír, így egy befektető számára ez akkor hangozhat ígéretesnek, ha a forgalomba helyezésük névérték alatt történik így lejáratkor a kibocsátó a névértéket fizeti vissza. A diszkont szó jelentése a vételár és a névérték közötti különbség. A Diszkont Kincstárjegyben a kibocsátó kötelezettséget tesz arra, hogy lejáratkor a névértéket az értékpapír tulajdonosának megfizeti. A névérték kifizetése lejáratkor egy összegben esedékes. A Diszkont Kincstárjegy aukciók útján kerül forgalomba. Dematerializált formában bocsátják ki őket, alapcímlete tízezer forint. Devizabelföldi és devizakülföldi természetes és jogi személyek valamint jogi személyiség nélküli szervezetek vásárolhatják meg. A 3 hónapos Kincstárjegy aukciókra minden kedden, míg a 12 hónaposokra minden második héten, csütörtökön kerül sor.

Kamatozó Kincstárjegy: egyéves futamidejű, fix kamatozású, hitelviszonyt megtestesítő, dematerializált értékpapír, alapcímlete tízezer forint. A futamidő végén, egy összegben jut a befektető a kamathoz és a tőkéhez. Értékesítése folyamatosan, egyhetes jegyzési időszakok keretében történik. A Kamatozó Kincstárjegyeket a jegyzési időszakban névértéken lehet megvásárolni. A kamatozás kezdőnapja a jegyzési időszakot követő hét kedde, ennek megfelelően a konstrukció lejáratára szerdára esik. A kibocsátásokat bonyolító Magyar Államkincstár a lejáratokat összehangolja az új sorozatok kibocsátásával, így a lejárat összeg mindig újra befektethető. Likvid befektetési forma, mivel az OTP Bank a másodpiacon árat jegyez rá, így bármikor értékesíthető. Biztonságos, mivel a Magyar Állam közvetlen, általános és feltétel nélküli kötelezettséget vállal a névérték és az előre meghatározott kamat megjelölt időben és módon történő kifizetésre. A Kamatozó Kincstárjegyek devizabelföldi és devizakülföldi természetes személyek, valamint devizabelföldi jogi személyek és személyiség nélküli szervezetek vásárolhatják meg, a nonprofitnak nem minősülő gazdasági társaságok és az intézményi befektetők kivételével. E körben a kincstárjegy a futamidő alatt szabadon átruházható. Ez az értékpapír folyamatosan elérhető: hetente új sorozat kerül kibocsátásra, melyhez jegyzés keretében juthatnak hozzá a befektetők.

Magyar Államkötvény: egy évnél hosszabb lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír. Az OTP Bankban államkötvények jelenleg 3,4,10 és 15 éves futamidővel kerülnek értékesítésre. Az Államkötvényben a kibocsátó kötelezettséget vállal, hogy a megjelölt névértéket és annak kamatát, az értékpapír mindenkor tulajdonosának, illetve birtokosának megfizeti. Az Államkötvény éves gyakoriságú kamatozású értékpapír. A névérték visszafizetése a lejáratkor esedékes egy összegben, a kibocsátó pedig a lejárat előtt nem váltja vissza. Az Államkötvényeket devizabelföldi és devizakülföldi természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek vásárolhatják meg. A Magyar Államkötvényt olyan ügyfeleknek ajánlanám, akik biztonságos, kiszámítható, de mégis eredményező befektetést terveznek. Bár az Államkötvényeket alacsony kockázatúaknak ítélik meg, hosszú lejárat esetében számolni kell az árfolyamot érintő tőkepiacot befolyásoló tényezőkkel.

6. Egyéb szolgáltatások

Az OTP Bank nem csak az önkormányzatoknak, hanem az önkormányzat dolgozóinak, a lakosság számára is különböző szolgáltatásokat nyújt.

A. Lakossági folyószámlák: munkabér átutalás lehetőséget teremt a dolgozók készpénzben történő kifizetése helyett. A lakossági folyószámlák egyszerűbbé, kényelmesebbé, biztonságosabbá teszik a pénzügyek kezelését. Típusai:

- Lakossági Tempó: mindennapi bankolási igényekkel rendelkező ügyfelek számára
- Net Számlacsomag: internetes bankolást preferáló ügyfeleknek
- Lakossági Jump Számlacsomag: 28 év alatti dolgozók részére, amely egyesíti a fiataloknak szóló Junior számlák kedvezményeit az elektronikus számlák kényelmével
- OTP Simple Kártya: 25-35 év közötti dolgozók részére, akik elektronikus csatornákon intézik bankügyeiket.
- Lakossági Prémium Plusz Számlacsomag: középvezetőknek ajánlott, a megtakarítások kezelésére több megoldási lehetőséget biztosít.

Speciális lakosság megtakarítási célt szolgáló számlák:

- OTP Tartós Befektetési Számla: olyan megtakarítás, amelyen az elhelyezett és folyamatosan forgatott betétek, befektetések után a bank nem von kamat-árfolyamnyereség és osztalékadó, további EHO mentesség érhető el.

- OTP Takarékszám/nyugdíj-takarékszám: tartalék képzés váratlan helyzetekre. Minél nagyobb a havonta megtakarított összeg, a jutalom kamat is annál magasabb.
- OTP Lakástakarék: lakáscélú betétgyűjtés, amely mindenki számára elérhető, állami támogatott lakáscélú megtakarítási lehetőség.

B. OTP Pénztárak

- OTP Önkéntes Nyugdíjpénztár: tagjai számára arra ad lehetőséget, hogy önkéntes alapon előre gondoskodjanak nyugdíjas éveik anyagi biztonságáról. A pénztár kiegészítő nyugdíj szolgáltatást nyújt tagjai részére.
- OTP Egészségpénztár: ezen keresztül a TB által nem, vagy csak részben támogatott az egészségmegőrzést és gyógyulást segítő kezelések, szolgáltatások, termékvásárlás vehető igénybe.
- OTP Széchenyi Pihenőkártya (OTP SZÉP kártya): a munkáltatók a SZÉP kártya 3 alszámláján biztosíthatnak munkavállalóik számára béren kívüli juttatásokat belföldi szálláshelyhez, vendéglátáshoz és szabadidő eltöltéséhez kapcsolódó elektronikus utalványok formájában.

7. Mellékletek, felhasznált források

1. http://nyisdkiaszemed2012.blogspot.co.uk/2012/07/idezetek_25.html
2. Tájékoztató a 2015. évi eredményről
3. http://193.6.12.228/uigtk/uipz/hallgatoi/bankismeret_oktatasi_segedlet.pdf
4. Száz Antal: A bank definíciója: <http://eduline.hu>
5. http://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=593:penzugyhoz-kapcsolodo-fogalmak&catid=56&Itemid=333#h4-bank
6. OTP ügyfél elégedettség – kutatás 2014, TNS Hoffmann
7. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/fooldal>
8. <http://hvg.hu/magyarmarka/20050329otp>
9. <http://www.jegyzo.hu/index.php?oldal=egycikk&id=2334>
10. https://www.oktav.hu/letoltes.php?d_id=432
11. Brückner Gergely 2001 – Befektetési ismeretek (újra) kezdőknek Budapest
12. Befektetési alapokról egyszerűen portfolio.hu. füzetek 2011
13. Ifj. Dr. Zeller Gyula – A Pénzügyek alapjai 2003
14. <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Qs5g9CUii5wJ:https://www.palyazat.gov.hu/download.php%3FobjectId%3D3018+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>
15. <http://drbartal.hu/blog/2014/02/22/refi-kozvetito/>
16. https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/160303_OTP_20154Q_h_final.pdf
17. http://www.oberbank.hu/OBK_webp/OBK/Informationsobjekte/Downloads/HU/leahu_fv_kiadv_devizahitelek.pdf
18. <http://mno.hu/belfold/uj-korszakot-hoz-2014-az-onkormanyzatoknal-1200635>
19. <http://www.napi.hu/redirectedbyprint/titleunknown.585744.html>

NYILATKOZAT

Alulírott, **Fóris Brigitta** nyilatkozom, hogy a záró dolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját munkám eredményei.

Kelt: Zalaegerszeg, 2016.05.19.

Fóris Brigitta sk.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS
(benyújtandó két példányban)

Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágának átfogó ismertetése

Fóris Brigitta
Pénzügy és számvitel felsőoktatási szakképzés/ nappali

A felsőoktatási szakképzésben folytatott tanulmányomat egy szakdolgozat megírásával és védésével fejezem be, melynek címe: Az OTP Bank Nyrt. önkormányzati üzletágának átfogó ismertetése. Szakmai gyakorlati helyként az OTP Bank zalaegerszegi fiókját választottam, ahol az önkormányzati üzletághoz kerültem közelebb. Ez vett rá arra, hogy bemutassam az önkormányzatok bankkal való kapcsolatát a finanszírozás, a számlavezetés, a befektetések és az egyéb szolgáltatások keretében.

Szakdolgozatom első részében magát az OTP Bankot mutatnám be. Az OTP Bank Magyarország legnagyobb kereskedelmi bankja. 1949. március 1-jén jött létre, jogelődje az Országos Takarékpénztár Vállalat.

Ez után az önkormányzati üzletágról emelnék ki pár mondatot. Az önkormányzatok döntő többsége az OTP Bankot választja, ez pedig azt jelenti, hogy Zala megyében az önkormányzatok 70%-a az OTP Banknál vezeti a pénzforgalmi számláját.

A finanszírozási témakörben szó esik az adóssághozjáról, amely az állami adóssághozjáról szól, továbbá a 2012. január 1-jén hatályba lépett stabilitási törvényről, amely szigorította az önkormányzatok hitelfelvételét. Részletezem a saját forrású forinthitelen belül a folyószámlahitelt, a rövid lejáratú hitelt, a célhitelt, a víziközmű társulati hitelt és a lombard hitelt. Szó esik a refinanszírozott hitel, a devizahitel és a garancia fogalmáról, továbbá 2 gyakorlati példát is ismertetnék: egyrészt az önkormányzati hitelek darabszámának év végi alakulását, másrészt egy valós önkormányzat 2015-ös évre visszamenőleg felvett hiteleiről azok céljairól, a hitel futamidejéről és annak összegéről.

A következő témakörömben a számlavezetésben felsorolnám azt, hogy kik minősülnek önkormányzati ügyfélnek. Bemutatom az önkormányzati ügyfelek rögzítését, a számlaszám képzést. Számos jogszabályi változást ismertetek, amely leginkább a feladatellátás szabályozásának változtatását és a finanszírozás változását mutatja be, amely hatással van a számlanyitásra és a számlamegszűntetésre. Ezt egy gyakorlati példán keresztül diagram formájában szemléltetem. Ezután részletes betekintést nyújtok a forint és deviza számlába, az elektronikus számlakivonatba, szó lesz az üzleti kártyákról is, arról, hogy melyik kártyát milyen ügyfélnek érdemes igényelnie. A témakört egy önkormányzati ügyfél példáján keresztül szeretném lezárni, történetesen azon ügyfelét, aki a finanszírozási témakörben is szerepel. A példa az

önkormányzatban történt változásokat mutatja, amelyek leginkább a jogszabályi változásoknak köszönhetőek.

A harmadik témaköröm a befektetéseket taglalja. Definiálom a befektetés, a hozam és a kockázat fogalmát. A befektetéseken belül 2 témakört érintek, a betételhelyezést illetve az értékpapír ügyletet. A betételhelyezésnél az OTP Bank 3 konstrukciót fogalmaz meg: fix kamatozású HUF betétek, változó kamatozású HUF betétek, egyedi kamatozású HUF betétek. A lekötött betéteknél számos adatot gyűjtve 2 diagramot is szemléltetnék: a lekötött betétek látra szóló betétekhez való viszonyítását illetve a lekötött betétek alakulását a futamidejük alapján. Az értékpapír ügyletek során 3 állami értékpapírt: a Diszkont Kincstárjegyet, a Kamatozó Kincstárjegyet és a Magyar Államkötvényt fejteném ki bővebben.

Szakdolgozatom utolsó fejezete az egyéb szolgáltatások címet viselni. Ebben a részben szó esik a lakossági folyószámlák fajtáiról, a speciális lakosság megtakarítási célt szolgáló számlákról, valamint az OTP Pénztárakról ezeken belül is az Önkéntes Nyugdíjpénztárról, az Egészségpénztárról és a Széchenyi Pihenőkártyáról írnék pár sort.